ރިޕޯޓް ނަންބަރު: PER-2021-03(D)

20 އޮކްޓޫބަރު 2021

މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އަކަޑެމީ އޮފް އެރޮނޮޓިކްސް ރެގިއުލޭޓްކުރުމަން ކޮންފައިވާ މަސައްކަތްތަކާ ގުޅޭ ޕާފޯމަންސް އޮޑިޓް ރިޕޯޓް

އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

AUDITOR GENERAL'S OFFICE

ފިހުރިސްތު

އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގެ ޚުލާޞާ.......... i

1. ތައާރަފު.......... 1

2. އޮޑިޓް މައުޟޫޢު.......... 3

3. އޮޑިޓްގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތަކާއި އިސްލާހުކުރަން ލަފާ ދޭގޮތް.......... 6

3.1 މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އެރޮނޯޓިކްސްގެ ހިންގުމުގެ ޤާބިލުކަން ބަލަމުންގެންގޮސްފައިވާ މިންވަރު.......... 6

3.1.1 ފްލައިންގ ސްކޫލް ހިންގުމުގައި ހުންނަ މައްސަލަތައް އެކަޑަމީން ފާހަގަކުރުމުން ގޮސްފައިވާ ބުރުން.......... 6

3.1.2 ސްކޫލް ހިންގުމުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމުގައި މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން މަސައްކަތް ކޮށްފައިވާ މިންވަރު.......... 7

3.2 ފްލައިޓް އިންސްޓްރަކްޓަރުން ނިސްބަތުން ޖާގާ ދަރިވަރުންގެ ޢަދަދު، މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ރެގިއުލޭޓްކުރުމުން ގޮސްފައިވާ މިންވަރު.......... 13

3.2.1 ފްލައިޓް އިންސްޓްރަކްޓަރުން ނިސްބަތުން ޖާގާ ދަރިވަރުންގެ ޢަދަދާ ގުޅުން ހުރި މައްސަލަ ފާހަގަކޮށް އެކަމާ ގުޅިގެން ފިޔަވަޅު އަޅައިފައިވާ މިންވަރާއި އެ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ހަރުދަނާކަން.......... 13

3.3 މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވުމުން އެކަން ހުރި ފިޔަވަޅުތައް ބަލައި އެ ފިޔަވަޅުތައް އަޅާފައިވާ މިންވަރު.......... 18

3.4 ފްލައިންގ ސްކޫލުގައި ކިޔަވާ ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތަކާއި، ފްލައިޓްކޮންޓްރޯލަރުންގެ ރައްކާތެރިކަން ފްލައިޓް ޓްރެކިންގ ކުރުމުގެ ހަރުދަނާ ނިޒާމެއް ޤާއިމު ކުރެވިފައިވާ މިންވަރު.......... 21

އެޕެންޑިކްސް 1: އޮޑިޓް ކުރުމުގައި ގެންގުޅެފައިވާ ހަމަތައް.......... 25

އެޕެންޑިކްސް 2: ފަންނީ ބަސްތަކުގެ މާނަ.......... 25

އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގެ ޚުލާޞާ

ތަޢާރަފު

މި އޮޑިޓަކީ 25 ޖަނަވަރީ 2021 ގައި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އިން، މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީއިން އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އެރޮނޯޓިކްސް ހިއްސާގަތުމުގެ ކުރިން ކުރެވުނު މަސައްކަތްތަކާބެހޭ ބެލުމަށް މި އޮފީހުގެ ޚާއްޞަ ތަޙުޤީޤީ އޮޑިޓެއް ކުރުމަށް އެދިވަޑައިގެންނެވުމުގެ މަތިން ކުރެވުނު އޮޑިޓެކެވެ. މި އޮޑިޓުގައި މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބަލައިލެވުނީ މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އެރޮނޯޓިކްސް ހިއްސާއާބެހޭ ގޮތުން ކުރެވުނު މަސައްކަތްތަކާއި، އޭވިއޭޝަން ގާއިދާ ހިފެހެއްޓުމަށް އެއްގޮތް ކުރި ފިޔަވަޅުތަކާއި، އެ ފިޔަވަޅުތައް އަޅައިފައިވާ މިންވަރެވެ. މީގެ އިތުރުން، ފެށިއިރުގެ ސްޓޭޓްމަންޓުގައި ކުރިއަށް ދަނޑިވަޅުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފައިސާގެ ހިސާބުތަކާއި، ހިންގުމުގައި ދިމާވާ މައްސަލަތަކާއި ދިމާވާ ގޮތުގެ ސުވާލުތަކަށް ދެވޭ ޖަވާބުތައް، އަދި ސަރުކާރަށް ކުރެވޭ ޚަރަދުތަކާއި ޙިއްސާ ހިފެހެއްޓުމުގެ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ޚިޔާލު ގޮތުން ނެގުނު މަޢުލޫމާތު މި އޮޑިޓުގައި ބަލައިލެވިފައިވެއެވެ.

މި އޮޑިޓުގައި ބަލައިލެވުނު ކަންތައްތަކަކީ 2018 އިން 2020 އަށް ކުރެވުނު މަސައްކަތްތަކުގެ ޚުލާޞާއެކެވެ. ނަމަވެސް، ބައެއް ބައިތަކުގެ ޖޯޝަން 2018 ވަނަ އަހަރުގެ ކުރިން ހިނގާފައިވާ ކަންކަމާއި އަދި 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ފަހުން ހިނގާފައިވާ ބައެއް ކަންތައްތަކަށް ބަލައިލެވިފައިވެއެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު މައިގަނޑު ކަންތައްތަކާއި އިސްލާހުކުރަން ލަފާދޭ ގޮތް

1. މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ ސްޓްރެޓެޖިކް އޮޕަރޭޝަންސް ޑިރެކްޓަރ އަދި ލައިސަންސިންގ އިންސްޕެކްޓަރ ހުންނަ ބޭފުޅުންގެ ބާރުތަކާއި ޒިންމާތައް، އިންސްޕެކްޝަން އަދި އޮޑިޓް ކުރުމުގެ ސްކޯޕުގައި ފާހަގަކުރެވިއްޖެއެވެ. މިގޮތުން، ކޮންމެ އަހަރަކު ކުރިއަށް ސްޓޭޓްގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރެއިން ބައެއް ބޭރުގެ އެކި ބައިނަލްއަޤްވާމީ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ފުރިހަމަ ފުރިހަމަ ކުރެވިފައިނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި އަހަރަކު އެއްފަހަރު، އެމް.ސީ.އޭ.އޭ.ޓީ-ބީކޯ (ފައިނޭންޝަލް އަދި ކޮންސިއުމަރ ޕްރޮޓެކްޝަން ސަރވިސަސް) ޢާއި ގުޅުންހުރި އޭވިއޭޝަން ގަވާއިދު އެއްގޮތްވާގޮތަށް ބަލައިލުމަށް ކުރުވާ އޮޑިޓާއި އެފްރިކާގެ ޕާޓްނަރސް އޭޝިއަން ޕޯޓުގެ (އޭ.ބީ.އޭ) އޮޑިޓް އޮތޯރިޓީންނާ، މި ކަންކަމާއި ގުޅުންހުރި މަސައްކަތް ފާހަގަކުރުން ގެންގުޅުއްވުން.

2. އޮތޯރިޓީން 2020 ވަނަ އަހަރު ކުރި ޓީމް މެނޭޖްމަންޓްގެ އެއަރވޯތިނަސް ރިވިއުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން، އަދިވެސް އެ މަސައްކަތަށް ދެވަނަ ފަހަރަށް ރިއާޔަތްކުރެވޭނެ ހުއްދަތަކާއިބެހޭ ސަޕްލައި އެ މަސައްކަތުގެ އަސްލު (ރޯލް ކާސް) އިސްލާހުކުރުމަށް ރިޢާޔަތާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އިސްލާހު ކޮށްފައިނުވެއެވެ. އަދި، އިސްލާހު ކުރަން ރިޢާޔަތާ މުއްދަތު ހަމަވެ، ފޮލޯއަޕް އޮޑިޓުން ރިޕޯޓް 43 ދުވަސް އަދި 44 ދުވަސް ނަގައިފައިވެއެވެ.

3. ފައިނޭންޝަލް ޑެވެލޮޕްމަންޓް ކަންކަމުގެ 2018 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހު ކުރުމަށް އަމަލު ކުރަމުންދާ ފުރުޞަތުގެ އޮތޯރިޓީގެ އެސް.އޭ.ޕީ ގައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ހުށަހަޅާފައިނުވެއެވެ. މި ފުރުޞަތު އަދި އެކި ފަހުމަކީ ރިވިއުކުރަން ފުރުޞަތުކަމުގައިވާ، ހުށަހެޅުން ތަސްދީޤުކުރުމާއި ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމަށް ދެވުނު މުއްދަތު ނަގައި އޮތޯރިޓީން އެދިފައިވަނީ އިތުރު އިޙްސާސް ދިނުމަށް ހުށަހަޅައިގެން.

އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް، އާޒިމް ބިލްޑިންގ، އަމީރު އަޙްމަދު މަގު، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯން: 332 3939 އީމެއިލް: info@audit.gov.mv | www.audit.gov.mv

4. އޮޑިޓިން ފުރައިންގެ ސުކޫކުގެ މެނޭޖްމަންޓް ފްރޭމްވަރކުގެ ކޮމްޕްލަޔަންސް ހަރުދަނާ އުސޫލުތަކުން ބަލަމުން ގާއިމުކުރެވިފައިވޭ. 2018 ގެ އޭ.ޖީ.އެމް އޮޑިޓްގައި ފުރައިންގެ ސުކޫކުގައި އިސްލާމީ މެނޭޖްމަންޓް އޮފިސަރަކު ބާއްވަން ޖެހިފައިވާ ވަސީލަތްތައް، އެގްރީމަންޓް ބަލައިފައިވާ ކަންކަން އޮޑިޓް ފައިނޭންސިއަލް ޖުމްލަކުރުމުގައި އެނގިގެން ނުވޭ. 2018 ވަނަ އަހަރު އެހެން އަހަރުތަކަށްވުރެ ނިސްބަތުން ގިނަ އަދަދެއްގެ ޑިރެކްޓަރުން ސުކޫކާއި ގުޅިގެން ފިނަމަވީސް އާ އަހަރުގެ އޮޑިޓްގައި އެ ޑިރެކްޓަރުންނަށް އިސްލާމީ މެނޭޖްމަންޓް ފްރޭމްއާއި އޮފީސަރު ޙަވާލު ކުރުވިފައި ނުވޭ. 2018 ވަނަ އަހަރު ކޯޕަރޭޓް ފައިނޭންސް ޖީއެސްޓީ ގުޅުމަށް ބޭނުންވާ މެނޭޖްމަންޓް އެންމެ ދުރުގައި ބޯޑު ބާއްވަންޖެހޭ ބޭސްއަރުވައިދޭއިރު، އެ މެނޭޖްމަންޓް މެނޭޖްމަންޓް ޑިރެކްޓަރުން ކުރަންޖެހޭ ގުޅިގެން މެނޭޖްމަންޓް ފުރިހަމަ ސުކޫކާއި އަދި ކުންފުނި ބޭނުންކުރަން އޮޑިޓްގައި ރިޕޯޓް ކުރެވިފައިނުވޭ.

5. އޮފީސްތަށް ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފަށް، ފުރައިން ސްކޫލްން ޑިރެކްޓަރުންގެ ރިކޯޑްތައް ބަލަހައްޓާފައިވަނީ އެ މެނޭޖްމަންޓް އޮޑިޓް ހެއްދެއް ހާމަކުރެވުނު. މިގޮތުން، ޑިރެކްޓަރުން އެކްޓިވް އަދި އިންއެކްޓިވްކަމަށް ފުރައިންގެ ސްކޫލްން ކަންކަމުގެ ގޮސްފައިވާކަން އޮޑިޓަރަށް 2016 ވަނަ އަހަރު ފާހަގަކުރެވިފައިވާއިރު، އެގޮތަށް ކަންކަމުގެ ވަކި އުސޫލެއް ގެންގުޅުމުގައި ނުވާކަން އޮޑިޓަރަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާ 24 އޮކްޓޫބަރު 2019 ގައި ކުރުވުނު ތަފާސްހިސާބުގައިވެސް. އަދި މިކަމަށް ވަކި އުސޫލެއް ކަނޑައަޅުމަށް ފުރައިންގެ ސްކޫލް ފުރަތަމަ މަޝްވަރާކޮށްފައިވަނީ 09 ފެބްރުއަރީ 2020 ގައިކަމުގައިވޭ.

6. ފުރައިންގެ އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް ނިސްބަތުން ޖުމްލަ ޑިރެކްޓަރުންގެ އަދަދު ހިސާބު ކުރުމުގައި އެއް އަހަރުން އަނެއް އަހަރަށް އެއް އުސޫލެއް ގެންގުޅެފައިނުވާތީ ހިސާބުތަކާ ގުޅޭ ތިޔާއުސޫލު ބަލަހައްޓާފައި ނުވޭ. މިގޮތުން، 2016 އަދި 2020 ވަނަ އަހަރު، ޑިރެކްޓަރުންނާއި އިންސްޓިޓިއުޝަނަލްގެ ޙާލަތު ހިސާބު ކުރުމަށް ހަމައެކަނި އެކްޓިވް ޑިރެކްޓަރުންގެ އަދަދު ބޭނުންކުރައިވާއިރު 2019 ވަނަ އަހަރު މި ޙާލަތު ހިސާބު ކުރުމަށް ޖުމްލަ ޑިރެކްޓަރުންގެ އަދަދު ބޭނުންކުރައިވޭ. އަދި 2018 ވަނަ އަހަރު އޭ.ޖީ.އެމް އޮޑިޓްގައި އިތުރު 2 އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް ބޭނުންވާކަމަށް މޮނިޓަރިންގ ސިސްޓަމް އޮފީސްތަށް އޮޑިޓިން ފާހަގަކުރައި ވިސްނާފައި، އެ އަދަދު ހިސާބުކުރުމުގައި މާތް އޮޑިޓްގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގައި އޮޑިޓަ މިޔާ އިތުރު ތަފާސްހިސާބުތަކަށް ޖެހިފައި ނުވޭ.

7. ފުރައިންގެ އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް ނިސްބަތުން ޖުމްލަ ޑިރެކްޓަރުންގެ އަދަދުގެ މައްސަލަ އިސްލާހުކުރުމަށް 2016 ވަނަ އަހަރުގެ އޭ.ޖީ.އެމް އޮޑިޓްގައި ލަފާދީފައިވާގޮތަށް އަމަލުކުރަމުންދާކަން ހަމަޖެހުމަށް ފުރުޞަތު އެކަން މޮނިޓަރ ކުރަމުންދޭ. މިގޮތުން، 2016 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓްގައި ލަފާދީފައިވާގޮތަށް ތިން މަހުން އެއް މަހު މި ޙާލަތު އޮޑިޓަރަށް ހުށަހަޅަމުން ހިސާބު ކުރުމުގައި އަދި ތަފާސްހިސާބު މެދުވެރިކޮށް ރިޕޯޓްކުރުމަށް ސާފު "ތަފާސްހިސާބު ކުރިއަށްދާގޮތުގެ ރިޕޯޓު" ހުށަހަޅަމުން ގެންދެވިފައިވޭ. އަދި މޮނިޓަރިންގ ސިސްޓަމް އޮފީސްތަށް އޮޑިޓިން މައްސަލަ ހައްލުކުރުމަށް ބަޖެޓުކަމާ، އަހަރަކު އެއް ފަހަރު މި ޙާލަތު ބަލައި އިސްލާހުކުރަން ފުރުޞަތުދީ، އިސްލާހު ކުރަންޖެހޭ ފޮނުން ރިޕޯޓުކުރުން ދިއަސަލަފްސް، މި ގޮތަށް އަމަލުކުރުން މައްސަލަ ހަލްގައި ހައްލު ކުރެވިފައިވަނީ.

އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް، އޭޗް ބިލްޑިންގ، އަމީރު އަޙްމަދު މަގު، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯން: 332 3939 އީމެއިލް: info@audit.gov.mv | www.audit.gov.mv

8. އޮޑިޓީން ކަނޑައަޅާ އޮފިއާޝަން ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވުމުން ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ފަހުގެ އުސޫލެއް އެކުލަވާލުމަށް ދިގު މުއްދަތެއް ހޭދަވެފައިވޭ. މިގޮތުން، މިހާރުގެ އޮފިއާޝަން ޤާނޫނުތަކުން، އޮފިއާޝަން ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވުމުން އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅުއެޅުމުގެ ފުރުސަތު ނެތުމަކުން އޮފިއާޝަން ޤާނޫނަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރެއިން އޮޑިޓީން ތަޢާރުފުކޮށްފައިވާ ލިޔުމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވޭ.

9. އޮފިއާޝަން ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވުމުން ޖޫރިމަނާ ކުރުމަށް ސާފު އުސޫލެއް ކަނޑައަޅާގައި ދިގު މުއްދަތެއް ހޭދަވެފައިވޭ. މިގޮތުން، 2001 އަހަރުން 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ސްޓޭޓްމަންޓްތަކުގެ ނިޔަލަށް އަމަލުކުރަމުން ގޮސްފައިވާ ގުނައަލާ ގައި ބާރުއަޅާ ގަވާއިދާ ހިލާފު އަމަލުތަކާއި، 2018 އިން 2020 ވަނަ އަހަރާ ދެމެދު އަމަލުކޮށްފައިވާ އޮފިއާޝަންގެ ގަވާއިދުތަކުގެ މުޢާމަލާތަކާ ސީދާ ގުޅުމެއް ނެތެން. އަދި މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޤާނޫނުނަށާއި 30 ސްޓޭޓްމަންޓަށް 2020 އިން ފެށިގެން އަމަލުކުރަމުން އައިސްފައިވާ "އޮޕަސިޓީ-19 ބޮޑެރިސަން ރޫލް" އިން ޖޫރިމަނާ ކުރުވާ އެންމެ ބޮޑު އަދަދަކީ 500,000 ރުފިޔާ ކަމުގައިވާއިރު، މި އަދަދަކީ ފުލައިންގެ ސްކޮލަރޝިޕް ކޯސްތަކާ ފާއިދާ ލިބޭ ތަރުތީބު ހަމަޖެހިފައިނުވާ ބައިގެ އަމަލްގެ ނަގާ ކޯސް ޕީ އަހަރު ނިސްބަތުން ކުޑަ އަދަދެއްކަމުގައިވެއެވެ.

10. މަތީ ބަޔާންކުރި ބަލްދިޔާތަކުގެ މުއާމަލާތުގައި ހިންގުމުގައި ދިމާވާ މައްސަލަތަކުން ދަރިވަރުންނަށް ކޮންޓްރޯލް އަސަރުކުރަކުން، ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތަކާއި، ހިތްވުން ކުރިއަށް ގެންދިއުން ކަރަފަރާކޮށްދީ ރައްކާތެރިކަން ފުރުޞަތުތަކާއި ހުރަހަށް ނިޒާމުގައި ޒާއިލު ކުރުވިފައި ނެތެން. މިކަމުގައި މަސައްކަތްތަކާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތު އެޑިޔުކޭޝަނައިން ކުރަމުން ގޮސްފައިވާއިރު، ފުލައިންގެ ސްކޮލަރޝިޕް ހިއްސާ ދަރިވަރުން ހުރަހަނާފައިވާ ޝަކުވާތަކާއި މައްސަލަތައް މިނިސްޓްރީން ބަލަމުންދަނީ ގޮސްފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް، ހަމައެކަނި ޝަކުވާ ނުވަތަ މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުން މައްސަލަތައް ބަލައި، ފުރުޞަތު ދިނުން މަތީ ބަޔާންކުރި ބަލްދިޔާތަކުގެ ދަރިވަރުންނާ ގުޅޭ ކަންކަން މޮނިޓަރ ނުކުރާނަމަ ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތަކާއި ފުރުޞަތުތަކަށް ރައްކާތެރިކަން ލިބޭނެ ގޮތެއް ނުވާނެ.

އިސްލާހުކުރަން ލަފާ ދޭގޮތް

1. އެއަރޕޯޓްގެ ހިދުމަތުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހުކުރަން ގޮތުގެ ޕްލޭން ހުށަހެޅުމުގެ ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެ ޕްލޭން ހުށަހަޅާ ފާހަގަކުރަން ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް އިސްލާހުކުރުމުގެ ޕްލޭންގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތަށް، އޮޑިޓަރާއެކު އެއްބަސްވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އޮޑިޓްކުރި އިސްލާހު ނުކުރާނަމަ އެފާހަގަކުރާ ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް އުސޫލެއް ކަނޑައެޅުމަށް، އެ އުސޫލާ އެއްގޮތަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް؛

2. އޮފިއާޝަން ގަވާއިދުތަކާ ބަލާކުރުވި ހިލާފު ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ކަންކަން އެފާހަގަކުރުމުގެ ކަންކަން އިޖުރާއަތު ބަލައި، އެކަށީގެންވާ ހާލަތުގައި ފާހަގަކުރެވޭ އަމަލުކުރާނެ ހަރަކާތް ވަކި ސްޓޭޓްމަންޓެއް އެކުލަވާލުމަށް؛

3. އެޕްރޫވްގެ ޖެނެރިކް އޭގަނައިޒޭޝަންތަކުގައި އެކަށީގެންވާ އަދަދަކީ ދެއްވާ މަސްދަރާބާ ހުރިހާ ބަލާން ގޮތުގެ ބަޔާނުސީދާ އޮޑިޓް ފުރުސަތު އެއް ކަނޑައަޅައި، ކޯނުމަ އަހަރަކުވެސް އެއް އުސޫލަކުން އެކަން ބަލައި ލިޔެކިޔުމުން ބަލަހައްޓާގޮތުން ގެންދިއުމަށް؛

އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް، އެޗް މެޖިޔޫރޯ، އަމީރު އަޙްމަދު މަގު، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯން: 332 3939 އީމެއިލް: info@audit.gov.mv | www.audit.gov.mv

4. ދުއްވާ މަތިންދާބޯޓު އެކަރީގެންވާ އަދަދަށް ހުރިތޯ ބަލާނެ ގޮތުގެ އޮޑިޓް ޕްރޮސީޖަރ ކަނޑައަޅާއިރު، އެޕްރޫވުގެ ބެލެނިން ޖެނެރަލް ޑިކްލެއަރޭޝަން އާ އަރަހު އަދަދުގެ ދަތުރުވެރިންގެ އަދަދަށާއި އެދަތުރުވެރިން ހަދައި ކާގޯމެނިފެސްޓް ބޭނުންވާ މަތިންދާބޯޓު ޖެނެރަލް ޑިކްލެއަރޭޝަނުގައި ހުރިވަރަށް ދިއާރޓްޕޯރޓްކޮށްފައިވާ ގޮތަކަށް އޮޑިޓް ޕްރޮސީޖަރ ކަނޑައަޅުއްވާފައި؛

5. އޭވިއޭޝަން ހުރި އޮޑިޓްތަކުގައި ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ބެލުމަށް އޮފީހުން ގޮވާލުމަކުން ތަންފީޛު އުސޫލުން ބަލަހައްޓާފައިވާ ރިކޯޑުތަކަށް ބަރޯސާ ނުވުމަށާއި އޮޑިޓްތަކުގައި ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ބެލުމަށް ބޭނުންކުރާވާ މައުލޫމާތާއި ލިޔެކިޔުމުގެ ސަޕޯޓަކަށް ކަނަވަރުކުރުމަށާއި؛

6. އޭވިއޭޝަން ހުރި އޮޑިޓްތަކުގައި ވަކި ކަންކަން ބެލުމަށް ހެދުމަށް ޗެކްލިސްޓެއް ހެދުމަށް އެއް އަހަރުން އަނެއް އަހަރަށް އެއް އުސޫލެއް ގެންގުޅުމަށާއި އެ އުސޫލަށް ބަދަލު ގެންނަނަމަ، އެކަމަށް ބަލައިގަންނާނެ ހުއްޖަތެއް ނުވަތަ ހަމައެއް ދަލީލާއި ލިޔެކިޔުން ބެލެހެއްޓުމަށާއި؛

7. އޮޑިޓުގައި ހަދައި ރިސާޗުތަކުގެ ތަފްސީލު ރިކޯޑުތައް ބެލެހެއްޓުމަށާއި އެ ރިސާޗުތަކާއި ގުޅޭ ލިޔެކިޔުމާއި ހެކި އޮޑިޓް ފައިލްގައި ބަލަހައްޓަމުން ދިއުމަށާއި؛

8. މައްސަލައިގެ ބާވަތުންނާއި ތަކުރާރުވާ މިންވަރުން، އެ މައްސަލައަކީ އަހަރުގެ ތެރޭގައި ފެށޭހައިން ހާލަތު ބަދަލުވާފަދަ މައްސަލައެއްނަމަ، އޭވިއޭޝަން އާންމުކޮށް އޮފީހުތަކުގެ ކަންކަން ބެހޭގޮތުން ކުރުމަށް ކުރުވާ އަހަރީ އޮޑިޓްތަކުގެ ދައުރުން ފަހުން އެ މައްސަލައެއް ފޮނުވައި ކުރަމުން ގެންދިއުމަށާއި؛

9. ދިވެހިރާއްޖޭގެ އޭވިއޭޝަން ދާއިރާ އަދާއި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ސިވިލް އޭވިއޭޝަން ޖެނެރަލް ޑިކްލެއަރޭޝަންގެ މިންގަނޑުތަކަށް އަންނަ ބަދަލުތަކަށް ބަލައި މިހާރުގެ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތައް އެ މިންގަޑުތަކާއި މިހާރުގެ އޭވިއޭޝަން ދާއިރާގެ ހާލަތަށް އުކަރިގެންވާތީ ބަލައި، ފުރަގަކުރުވާ އުނިކަންކަން އިސްލާހު ކުރުމަށް އޭވިއޭޝަން ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް ފުރަގަކޮށް ބަދަލުތަކެއް އެ ބަދަލުތައް ގެންނަމުންދާ ސަރުކާރުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި އިދާރާތަކާއި މަޝްވަރާކޮށްގެން އަވަހަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށާއި؛

10. އޭވިއޭޝަން ގަވާއިދުތަކާއި ހިލާފުވުމުން ޖޫރިމަނާ ކުރާ އުސޫލު ކަނޑައެޅުމުގައި އޭވިއޭޝަންގެ ޤާނޫނީ ފްރޭމްވޯކް އަދި ގަވާއިދުތައް ރަނގަޅަށް އެކުލަވާލެވިފައިވާ ގޮތުގެ އަމަލުކުރަމުންދާ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކަށް ބަލައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހާލަތަށް ފެތޭގޮތަށް ޤާނޫނާއި ގަވާއިދު އިސްލާހު ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރެވޭ އިދާރާތަކާއި މަޝްވަރާކޮށްގެން އަވަހަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ޕޮލިސީ ލެވެލް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީއަށް ދަންނަވަމެވެ.

11. މަތީ ތަފްސީލުގައި ތަފްޞީލުކޮށްދީފައިވާ މަސައްކަތްތައް ރަނގަޅު ބެލެހެއްޓުމާ އެކުން ބޭރުތަކާއި ވިލަރެސްކުރުން، މިތަންތަނާ ކުރަދައިދޭ ތަންތަން ރަޖިސްޓްރީކުރާ ހިނގުމުގެ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް މިނިސްޓްރީގައި ރަޖިސްޓްރީވުމުން ހިނގާ ތަންތަނުން ކަނަވަރު ކުރުވުން އިންތިޒާމުވެ ހަމަޖެއްސުމަށާއި؛

12. މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދޭ މަރުކަޒުތަކުން ކިޔަވާ ދަރިވަރުންނަށް ފޯރުކޮށްދޭ ޚިދުމަތުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުކަން ކަށަވަރު ކުރުމާއި މަރުކަޒުތައް ހިންގުމުގައި ދިމާވާ މައްސަލަތަކުން ދަރިވަރުންގެ ކިޔެވުމަށާއި ހައްޤުތަކަށް ކޮށްފާނެ އަސަރުތަކުން، ދަރިވަރުން ރައްކާތެރިކުރުމަށް [illegible] ކަންކަން ފޯރުކޮށްދެވިފައިވާތޯ މޮނިޓަރ ކުރުމަށާއި؛

13. މޮނިޓަރ ކުރަން އެކުލަވާލާ ނިޒާމުގައި މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދޭ މަރުކަޒުތަކުގެ ހިންގުމަށް ބަދަލުތައް އަންނަނަމަ (ހިންގާ ފަރާތް، ތަން، މަރުކަޒުގެ ހިއްސާގެ އޮނިގަނޑު ނުވަތަ މިނޫންވެސް ހިންގުމަށް ގެންނަ ބޮޑު ބަދަލުތައް)، އެކަން މިނިސްޓްރީއަށް އަންގަންޖެހޭ ގޮތަށް އިންތިޒާމު ކުރުމަށާއި؛

14. މަރުކަޒުގެ ހިންގުމުގެ [illegible] ނުވަތަ [illegible] ބަދަލު އައިސްފައިވާކަން [illegible] ކުރަން [illegible] ކަނޑައަޅައި އެކަންކަން މިނިސްޓްރީގެ ވެބްސައިޓުގައި [illegible] އަދި [illegible] މަރުކަޒުތަކަށް، އޮންލައިން [illegible] ކުރާ ބޭރުގެ ކެމްޕަސް މޮނިޓަރ ކުރުމަށާއި [illegible] ކަނޑައެޅުމުގައި [illegible] ކަންތައްތަކަށް އިސްކަން ދިނުމަށާއި؛

- މަރުކަޒުގައި ކިޔަވަމުން އަންނަ ދަރިވަރުންގެ އަދަދުތައް އަންނަ ބަދަލުތައް (މަރުކަޒުގެ ހިންގުން ފުޅާކޮށް ނުވަތަ ހަނި ކުރުމުގައި ހުރި [illegible] ބެލުމަށް)
- މަރުކަޒުގައި ކިޔަވާދަރިވަރުން ކޯސްތައް "ކޮމްޕްލީޓު" ކުރާ ނިސްބަތާއި [illegible] ފުރިހަމަ [illegible] މަރުކަޒުތަކުގެ ފައިނޭންޝަލް ސްޓޭޓްމަންޓަށް ބިނާކޮށް [illegible] މާލީ ފުދުންތެރިކަމާއި ސަސްޓެއިނަބިލިޓީ
- ދަރިވަރުން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާތަކުގެ އަދަދުތަކާއި ބާވަތްތައް

15. މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދޭ މަރުކަޒުތައް ރަޖިސްޓްރީ [illegible]، ހިންގުމުގައި ދިމާވެދާނެ މައްސަލަތަކަށް ބަލައި ދަރިވަރުންގެ ރައްކާތެރިކަން [illegible] ނިޒާމެއް ގާއިމުކުރުމަށް މަރުކަޒުތަކަށް އަންގައި އެކަން [illegible]ފައިވާތޯ ބެލުމާއި؛

16. މަރުކަޒުގެ ނުވަތަ ޕްރޮގްރާމްގެ ހިންގުން ކުރިއަށް ނުގެންދެވޭނެ ހާލަތްތަކުގައި ދަރިވަރުންނަށް ރިފަންޑް [illegible] އުސޫލު ކަނޑައަޅައިގެން އަންގައި އެކަން [illegible]ފައިވާތޯ ބެލުމާއި، މި ނިޒާމަށް [illegible] ދަރިވަރުންނަށް [illegible]، [illegible] ގޮތަށް އުސޫލެއް ކަނޑައެޅުމަށާއި، [illegible] ހާލަތަށް ބަލައި މި ނިޒާމު ރިވިއުކޮށް މުރާޖަޢާކުރުމަށް މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދޭ މަރުކަޒުތަކަށް އެންގުމަށާއި؛

17. މިނިސްޓްރީ ފިޔަވައި ވަކި [illegible] މަތީ ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދޭ މަރުކަޒުތަކުގެ ދަރިވަރުންނާގުޅޭ ކަންކަމާއިބެހޭ [illegible] އަހަރަކު ދެ ފަހަރު [illegible] މިނިސްޓްރީ [illegible] އެޑިއުކޭޝަން [illegible] ދަންނަވަމެވެ.

ނިންމުން

މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގައި އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އެރޯނޯޓިކްސްގެ ހިންގުމުގެ ޒާބިތުކަން ބަލާން އިންތިޒާމުތައް ހަމަޖެހިފައި ވީނަމަވެސް، މި އިންތިޒާމުތަކުގެ ތަރުތީބު ރަނގަޅަށްވާ ފުރިހަމަ ޤަވާއިދުތަކުގެ ނަތީޖާ ހާސިލުވަމުން ނުދާކަން ފާހަގަކުރެވެ. އެގޮތުން، ފޮރިއިން ސްޓާފް ހިންގުމުގައި ދިމާވެފައިވާ މައްސަލަތައް ހައްލުކުރުމަށް ނުވާކަމާއި، މިހެން ދިމާވާ ސަބަބުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިންގުމުގެ ޒާބިތުކަން ބެލުމުގައި އޮތޯރިޓީން ހަރުދަނާ ފިޔަވަޅުތަކެއް އަޅާފައި ނުވުމާއި ފާހަގަކުރެވޭ މައްސަލަތައް އިސްލާހުކުރުމުގައި އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅު އަޅާފައި ނުވުމާއި އޭޝިއަން ދާއިރާގައި ގެންގުޅޭ އުސޫލުތަކާއި ހަރުދަނާ ނުވުން ހިމެނެއެވެ. އަދި، މިހާރުގެ އޭވިއޭޝަން ދާއިރާގެ ހާލަތަށް އެކަށީގެންވާ ގޮތަށް އޭވިއޭޝަން ގާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކަށް ގެންނަން ޖެހޭ ބަދަލުތައް ގެނެސްފައި ނުވުމުންނާއި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފޮރިއިން ސްކޫލުތަކުން ހިންގާ އިމްތިހާނު ފަރާތްތަކުން ނަތީޖާއިރު، ފޮރިއިން ސަރުކާރުތަކުގެ ފޮރިއިން ބޭނުމަށް ތަޢުލީމުދޭ މަސައްކަތްތަކާއި، ދަރިވަރުންނަށް ޗާޓަޑް ޕްރޮގްރާމް ފަދަ ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި މި މަސައްކަތްތައް ހިންގުމުގައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވެ.

މީގެ އިތުރުން، ޝަކުވާ އަދި މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުން ދަރިވަރުންނާއި ގުޅޭކަންކަން ބަލަހައްޓަން ގޮސްފައިވާކަމާއި، އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އެރޯނޯޓިކްސްގައި ކިޔަވާ ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތަކާއި، ޕޮލިސީތަކާއި ރައްކާތެރިކަން ޕޮލިސީތަކާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން އިން ޕްރޮސްޕެކްޓަސް ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމުގެ، ހަރުދަނާ ނިޒާމެއްގެ ބަދަލުގައި ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތަކާއި، ޕޮލިސީތަކާއި ރައްކާތެރިކަން އެންމެ ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ޕޮލިސީތަކުގައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެ. ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތަކާއި، ޕްރޮސީޖަރު ރައްކާތެރިކަން ޕޮލިސީގައިވާ މަސައްކަތް ހަރުދަނާ އުސޫލުތަކެއް ބަލަހައްޓާނެ ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތަކާއި ކަނޑައަޅާފައިވާ، އެ ދަރިވަރުންނަށް ރައްކާތެރިކަން ޕޮލިސީއާ، އެކަން މުހިންމު ކަމުގެ ޖިންސީ ސިޔާސަތު ވަކި އިދާރާއެއްގައި ސަލާމަތީ ގޮތުން ނުވަތަ ގެރިއަޑުކުރަންފަދަ ކަމެއްގައި ނުރައްކާތެރިކަމުގައި މި އެހީއެއް ދެކެވެ.

މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އެކަޑަމީ އޮފް އެރޮނޮޓިކްސް ރެގިއުލޭޓްކުރުމަށް ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތްތަކާ ގުޅޭ ޕަރފޯމަންސް އޮޑިޓް ރިޕޯޓް

1. ތައާރަފު

މި ރިޕޯޓުގެ ބޭނުމަކީ މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އެކަޑަމީ އޮފް އެރޮނޮޓިކްސް ރެގިއުލޭޓްކުރުމަށް ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތްތަކުގެ ޕަރފޯމަންސް ދެނެގަތުމުގެ ގޮތުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2007 (އޮޑިޓް ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުރެވުނު ޕަރފޯމަންސް އޮޑިޓުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތަކާއި، އިސްލާހު ކުރަން ޖެހޭކަމަށް އޮޑިޓުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަމާގުޅޭ އިސްލާހީ ފިޔަވަޅު އެޅުމަށްޓަކައި އެ ކަންކަން އޮޑިޓުގައި ޝާމިލުކޮށް ފަރާތްތަކުގެ މެނޭޖްމަންޓަށް ހުށަހެޅުމާއެކު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 213 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެ ކަންކަން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ހުށަހެޅުމެވެ. މި ރިޕޯޓް ރައްޔިތުންނަށް ފެންނާނެހެން މި އޮފީހުގެ ވެބްސައިޓް www.audit.gov.mv ގައި ޝާއިޢުކުރެވިފައެވެ.

މި އޮޑިޓުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ދިޔައިރު، މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ އާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަރަރ އެވިއޭޝަންގެ މުވައްޒަފުން މި އޮޑިޓަށް ދެއްވި އެއްބާރުލުމަށް މި ފުރުޞަތުގައި ޝުކުރު ދަންނަވަމެވެ.

އޮޑިޓުގެ ބޭނުން

މި އޮޑިޓަކީ މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އެކަޑަމީ އޮފް އެރޮނޮޓިކްސް ރެގިއުލޭޓްކޮށް، ފާރަވެރިވުމަށް އަޅާފައިވާ ހިންގުމުގެ ނިޒާމުތަކާއި އުސޫލުތަކުގެ ހަރުދަނާކަމާއި ސަލާމަތުކަން ދެނެގަތުމަށް ކުރެވުނު ޕަރފޯމަންސް އޮޑިޓެކެވެ. މީގެ އިތުރުން، އޭވިއޭޝަން އެކަޑަމީ އޮފް އެރޮނޮޓިކްސްގައި ކިޔަވާ ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތަކާއި، ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ ރައްކާތެރިކަން ޕްރޮސީޖަރތަކާއި ހަރުދަނާ ނިޒާމެއް ޤާއިމު ކުރުވުމަށް ހުށަހަޅައި ދިނުމަށް މި އޮޑިޓުގައި ބަލާފައިވާނެއެވެ. އެގޮތުން، މި އޮޑިޓުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ދިޔައިރު، މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ އާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަރަރ އެވިއޭޝަނުން މަޢުލޫމާތު ހޯދައި ފިޔަވަޅުއަޅާނެހެން ދިރާސާކުރުމުގައި ވާނެއެވެ.

މި އޮޑިޓް ދުރުވެރިކަން، މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ އާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަރަރ އެވިއޭޝަންގެ މަސައްކަތްތަކާއި އިތުރުން ހަރަކާތްތެރިވެދެއްވައި އިސްލާހުކުރަން ޖެހޭކަމަށް އޮޑިޓުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަމާގުޅޭ އިސްލާހީ ފިޔަވަޅު އެޅުމަށްޓަކައި އެ ކަންކަން އޮޑިޓުގައި ޝާމިލުކޮށް ފަރާތްތަކުގެ މެނޭޖްމަންޓަށް ހުށަހެޅުމަށް ޝުކުރުދަންނަވަމެވެ.

އޮޑިޓުގެ ސްކޯޕް އަދި އޮޑިޓުގައި ބެލުމަށް ކަނޑައެޅި ބައިތައް

މި އޮޑިޓުގައި ބެލުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ 2018 އިން 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށެވެ. ނަމަވެސް، ބައެއް ބައިތަކުގެ ޒާތުން 2018 ވަނަ އަހަރުގެ ކުރިން ހިނގާފައިވާ ކަންކަމާއި އަދި 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ފަހުން ހިނގާފައިވާ ބައެއް ކަންތައްތަކަށް ބަލައިލެވިފައިވާނެއެވެ. މި އޮޑިޓުގައި މައިގަނޑު 4 ބައިކަށް ބަލައިލެވިފައިވާނެއެވެ:

ހ. މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އެރޯނޮޓިކްސްގެ ހިންގުމުގެ ޒާބިތުކަން ބަލަހައްޓަމުންގެންދެވިފައިވާ މިންވަރު،

ށ. އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އެރޯނޮޓިކްސްގެ ފްލައިޓް އިންސްޓްރަކްޓަރުން ނިސްބަތުން ޖާގާ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު، މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ރެގިއުލޭޝަންތަކުން ޗެކްކުރައްވާ މިންވަރު،

ނ. މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވުމުން އެޅެން ހުރި ފިޔަވަޅުތައް ބަލައި އެ ފިޔަވަޅުތައް އަޅައިފައިވާ މިންވަރު،

ރ. އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އެރޯނޮޓިކްސްގައި ކިޔަވާ ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތަކާއި، ފްލައިޓް ޓްރޭނިންގ ރެކޯޑްކީޕިންގ ފްލައިޓް ރެކޯޑިންގއަށް ހަރުދަނާ ނިޒާމެއް ގާއިމް ކުރެވިފައިވާ މިންވަރު

އޮޑިޓް ކްރައިޓީރިއާ

މި އޮޑިޓުގައި ބެލުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ބައިތަކުގެ ކްރައިޓީރިއާގެ ގޮތުގައި ބަލައިފައިވަނީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުތަކާއި ހަމަތަކެވެ:

- ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2001 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޤާނޫނު)
- ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2012 (މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ ޤާނޫނު)
- މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ ގަވާއިދުތައް
- މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ ސްޓޭންޑަރޑް އޮޕަރޭޓިންގ ޕްރޮސީޖަރ
- ލައިސަންސިންގ އިންސްޓްރަކްޝަން ހޭންޑްބުކް
- މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ ފްލައިޓް އޮޕަރޭޝަން އިންސްޓްރަކްޝަން މެނުއަލް
- ކުއާލިޓީ ބެންޗްމާކް ރެޖިސްޓްރޭޝަން ހިންގުމުގެ ގަވާއިދު

އޮޑިޓް ކުރުމުގައި ގެންގުޅެވުނު ހަމަތަކާއި އޮޑިޓް ކުރިއަށް ގެންދެވުނުގޮތް

މި އޮޑިޓް ކުރެވިފައިވަނީ އިންޓަނޭޝަނަލް އޯގަނައިޒޭޝަން އޮފް ސުޕްރީމް އޮޑިޓް އިންސްޓިޓިއުޝަންސް (INTOSAI) އިން ނެރެ ޝާއިޢުކޮށްފައިވާ "އިންޓަނޭޝަނަލް ސްޓޭންޑަރޑްސް އޮފް ސުޕްރީމް އޮޑިޓް އިންސްޓިޓިއުޝަންސް (ISSAI) ޕަރފޯމަންސް އޮޑިޓް" ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.

މި އޮޑިޓް ފަށައިގަތުމުގައި އޮޑިޓުގައި ޝާމިލުވާ ފަރާތްތަކަށް އޮޑިޓުގެ ސްކޯޕް ލިޔުމުން އެންގުމަށްފަހުއެވެ. މި އޮޑިޓުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަމާއި މި ރިޕޯޓުގައި ހިމަނާފައިވާ އަދަދުތަކުގެ ސައްޙަކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި އޮޑިޓުގައި ޝާމިލުވާ ފަރާތްތަކުގެ މެނޭޖްމަންޓާ ހިއްސާކުރުމަށްފަހު، އެފަރާތްތަކުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކޮމެންޓްސް ބިނާކޮށް، އޮޑިޓް ރިޕޯޓަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް ގެނެވިފައިވާނެއެވެ.

2. އޮޑިޓް މަޢުލޫމާތު

މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ

މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީއަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2012 (މޯލްޑިވްސް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ސިޔާސަތުތައް އެކަށައެޅުމާއި މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރާ ބެހޭ އެންމެހާ ކަންތައްތަކާއި އުސޫލުތަކާއި ހަމަތައް ކަނޑައަޅައި، އެކަން ރާވައި ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި 11 ޖުލައި 2012 ގައި އުފައްދާފައިވާ، ސިވިލް ސަރވިސް ގައި ނުހިމެނޭ ދައުލަތުގެ އިދާރާއެކެވެ. އެގޮތުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ހިދުމަތްތައް ސަލާމަތްތެރިކަމާއި ރައްކާތެރިކަމާއެކު ދިނުމަށްޓަކައި އެކަށައަޅަންޖެހޭ ކަންތައްތަކާއި އުސޫލުތަކާއި މިންގަނޑުތައް އެކަށައެޅުމަކީ މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ. މީގެ އިތުރުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2001 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން މިނިސްޓްރީން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ކުރުމަކީ މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ.

އޭޝިއަން އެކަޑެމީ އޮފް އެރޯނޯޓިކްސް ކޯޑިނޭޓްކުރުމުގައި މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން މަސައްކަތްކުރާ ގޮތް

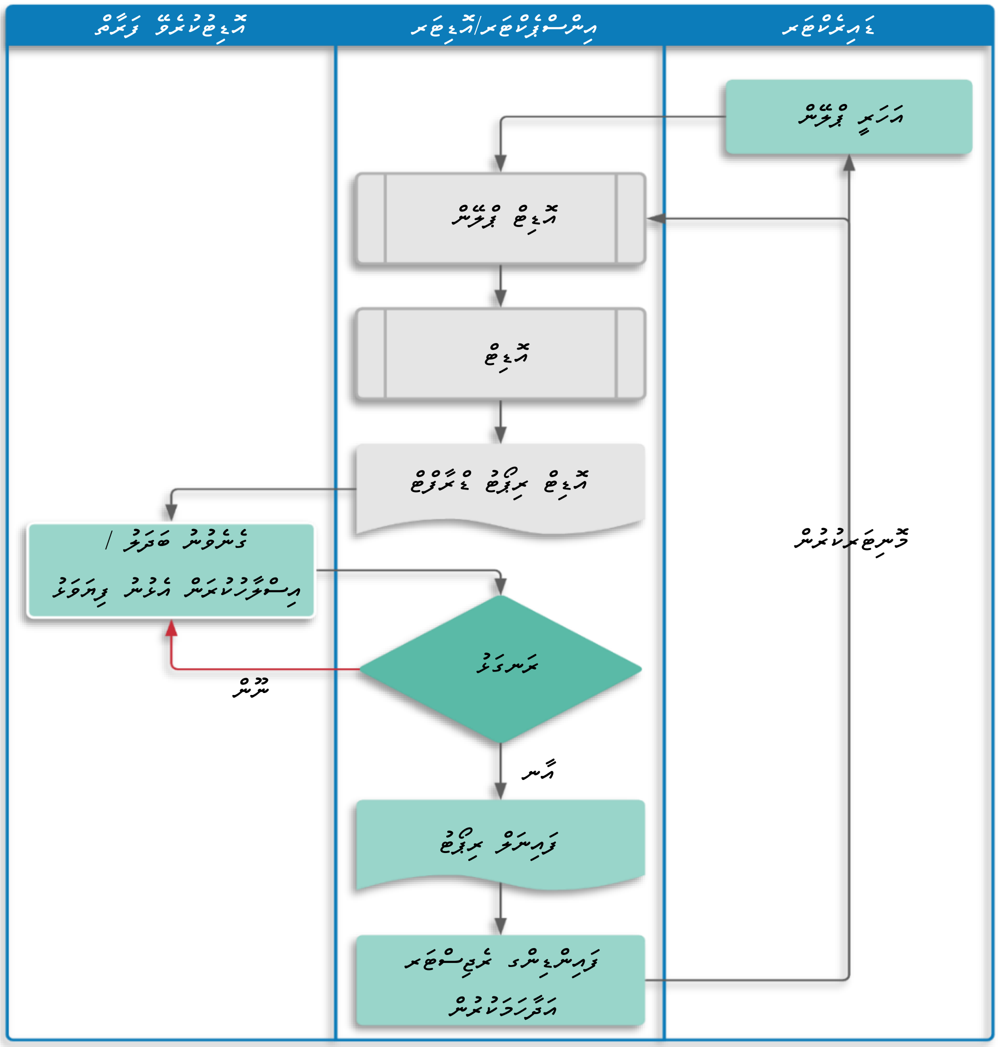

މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން

މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަނަކީ 18 ނޮވެންބަރު 2018 ގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ސަރުކާރު އޮފީސްތަކުގެ އޮނިގަނޑަށް ގެނެވުނު ބަދަލުތަކުގެ ތެރެއިން އަލަށް އުފެއްދެވިފައިވާ މިނިސްޓްރީއެކެވެ. މި މިނިސްޓްރީ އަކީ ދިވެހި ރާއްޖޭގެ މަތީ ތަޢުލީމާއި ގުޅޭ ސިޔާސަތުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި ހަދާ އަދި އެ ސިޔާސަތުތަކާއި އުސޫލުތައް ތަންފީޒުކުރާ މައި އިދާރާއެވެ. މި މިނިސްޓްރީގެ ދަށުން ހުރި މަސައްކަތްތަކެއް ހިނގަމުން ދިޔައީ މިނިސްޓްރީގެ އޮފީހާއި ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން އިންސްޓިޓިއުޝަން އެކަށައަޅާ ދާއިރާތަކެވެ. އަދި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2021 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަތީ ތަޢުލީމުދޭ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން މިނިސްޓްރީއަށް ވަކި މަތީ ތަޢުލީމުގެ ދާއިރާއާ ގުޅޭ ޤާނޫނީ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް މަތިކުރެވިފައެވެ.

އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އޭރޮނޮޓިކްސް އަކީ ޕައިލަޓް ޓްރޭނިން ރަޖިސްޓްރީ ކޯސް ހިންގުމުގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަނުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ ހިންގުމަށް އިންސްޓިޓިއުޓެކެވެ.

އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އޭރޮނޮޓިކްސް

ރާއްޖޭގައި ހިންގަން ފެށުނު ފުރަތަމަ ފްލައިންގ ސްކޫލް، އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އޭރޮނޮޓިކްސް[1] އިން ސ. ގަން އެއަރޕޯޓުގައި ހުޅުވާލެވިފައިވަނީ 2010 ވަނަ އަހަރުއެވެ. މި ސްކޫލަކީ މިހާތަނަށް ރާއްޖޭގައި ހިންގަމުން އަންނަ ހަމައެކަނި ފްލައިންގ ސްކޫލެވެ. މި ސްކޫލުން ހަ ވައްތަރުގެ ތަމްރީނު ކޯސްތަކެއް ހިންގައެވެ. އެގޮތުން، ކޮމާޝަލް ޕައިލަޓް ލައިސަންސް ކޯސް، ޕްރައިވެޓް ޕައިލަޓް ލައިސަންސް ކޯސް، ކޮމާޝަލް ޕައިލަޓް ލައިސަންސް (ފްރޮޒަން އެއަރލައިން ޓްރާންސްޕޯޓް ޕައިލަޓް ލައިސަންސް) ކޯސް، މަލްޓި އިންޖިން ރޭޓިންގ ޕްރޮގްރާމް، ފްލައިޓް އިންސްޓްރަކްޓަރ ރޭޓިންގ ޕްރޮގްރާމް އަދި އެއަރލައިން ޓްރާންސްޕޯޓް ޕައިލަޓް ލައިސަންސް ގްރައުންޑް ސްކޫލް ކޯސް އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އޭރޮނޮޓިކްސް އިން ހިންގަމުން ގެންދަވައިފައެވެ. 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް ކޯސްފުރިގައި 13 ދަރިވަރުން ފާސްކޮށް، މީގެ ތެރެއިން 26 ޖެނުއަރީ 2021 ގެ ނިޔަލަށް އުފުލާފާ ހާސިލްކޮށްފައި އެވީ 5 ދަރިވަރުންނެވެ. އަދި، 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް މި ސްކޫލުގެ ރަޖިސްޓްރީގައި 173 ދަރިވަރުން ތިބިއިރު، އޭގެ ތެރެއިން 160 ދަރިވަރުންނަކީ ދިވެހި ދަރިވަރުންނެވެ. މީގެ އިތުރުން، 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް މި ސްކޫލުން 118 ދަރިވަރުންވަނީ ދަސްކޮށްދީފައެވެ. ތިރީގައިވާ ތާވަލުގައި އެވަނީ 2014 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން މި ސްކޫލުން ދަރިވަރުން ދަސްކޮށްދީފައިވާ ގޮތުގެ ތަފްސީލެވެ.

[1] މި ރިޕޯޓުގައި "އޭޝިއަން ފްލައިންގ ކްލަބް" ގެ ނަމުގައި އިސްތިޢުމާލުކޮށްފައިވާ ކުންފުނި ފާހަގަވަނީ "ބައިގައި" އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އޭރޮނޮޓިކްސްގެ ބަދަލުގައި ފްލައިންގ ސްކޫލް ބޭނުންކުރެވިފައިވާތީއެވެ.

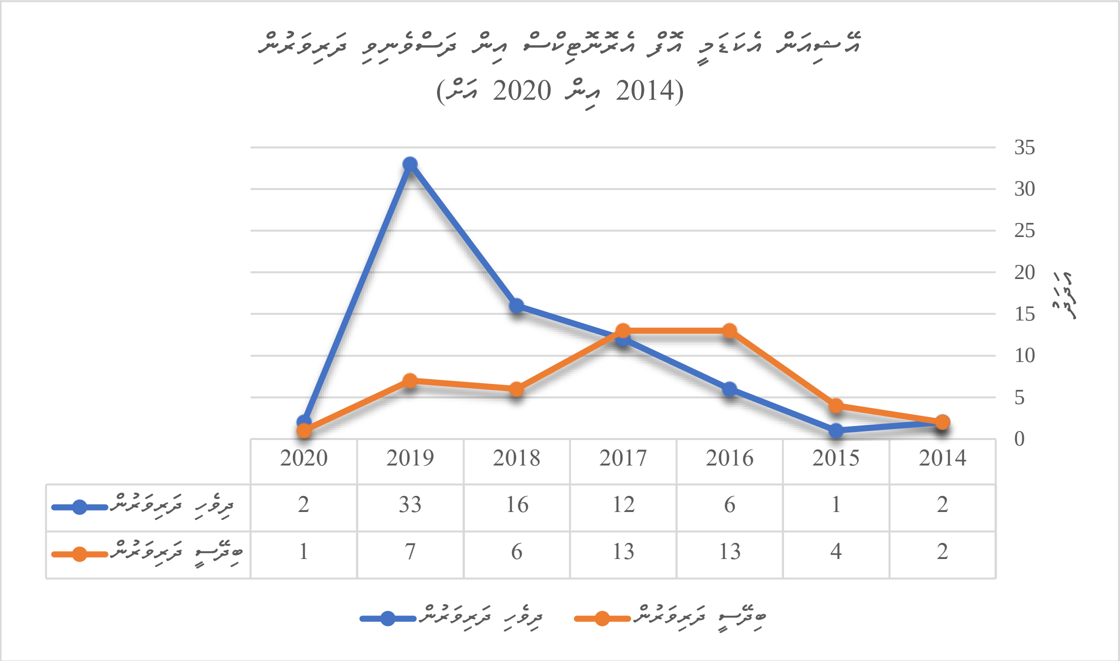

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
ދިވެހި ދަރިވަރުން	2	33	16	12	6	1	2
ބިދޭސީ ދަރިވަރުން	1	7	6	13	13	4	2

ޗާޓު 1 - އޭޝިއަން އެކަޑަމީ އޮފް އިންޓަރނޭޝަނަލް އިން ދަސްވެނިވި ދަރިވަރުން (2014 އިން 2020 އަށް)

ދަސްވެނިވާ ދިވެހި ދަރިވަރުންގެ އަދަދު އަހަރުން އަހަރަށް އިތުރުވަމުންދާކަމަށް ބަލާށް ހިސާބުތަކުން ދެއްކި ނަމަވެސް، ދަރިވަރުންގެ ކިޔެވުން ނުނިމި ދިޔުމާ މައްސަލަ 2019 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން ސްކޫލްގެ ދަރިވަރުން ދަނީ މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އެކެޑަމީއާ ހިއްސާކުރަމުންނެވެ.

3. އޮޑިޓުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތަކާއި އިސްލާހުކުރަން ލަފާ ދޭކަމް

3.1 މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އާސިއަން އެހަޤީ އެއަރ އެރޯޑްރޯމްސްގެ ހިންގުމުގެ ޤާބިލުކަން ބަލަހައްޓަމުން ގެންދާގޮތާ މިންވަރު

އޮޑިޓުގެ މިބައިގައި ބަލައިފައިވަނީ، ފްލައިޓްގެ ސޭފްޓީ ހިންގުމުގެ ޤާބިލުކަން ހޯދުމަށް މިންވަރު ބެލުމަށް މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ކުރަމުން ގެންދާ މަސައްކަތްތަކެވެ. އެގޮތުން، މިބައިގައި ބަލައިފައިވާ ކަންތައްތަކަކީ؛

- ފްލައިޓްގެ ސޭފްޓީ ހިންގުމާ ގުޅުންހުރި މައްސަލަތައް އޮތޯރިޓީން ފާހަގަކުރަމުން ގެންދާ މިންވަރު
- ސޭފްޓީ ހިންގުމުގައި ފާހަގަކުރެވޭ ކަންތައްތައް އިސްލާހުކުރުމުގައި އޮތޯރިޓީން މަސައްކަތްކޮށްފައިވާ މިންވަރު

3.1.1 ފްލައިޓްގެ ސޭފްޓީ ހިންގުމުގައި ހުންނަ މައްސަލަތައް އޮތޯރިޓީން ފާހަގަކުރަމުން ގެންދާގޮތް ބެލުން

(ހ) ފްލައިޓްގެ ސޭފްޓީގެ ހިންގުމާއި ގުޅޭގޮތުން އަދި މެނޭޖްމަންޓްގެ އެއަރޕޯޓްސްގެ ދުވަސްތަކުގައި އޮޑިޓްތައްކޮށް، ހުރި މައްސަލަތައް ފާހަގަކުރެވިފައިވުން

މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ ސްޓޭންޑަރޑް އޮޕަރޭޓިންގ ޕްރޮސީޖަރ (އެސް.އޯ.ޕީ) ގެ ޗެޕްޓަރ އެހެއްގެ 5.4.1 ވަނަ މާއްދާ އަދި ތަފްސީލް އިންސްޕެކްޝަން ޕްރޮގްރާމްގެ 13.2.3 ވަނަ މާއްދާގައި ވާގޮތުން، އެ އޮތޯރިޓީން ފްލައިޓް ސޭފްޓީގެ ތިން ފައްތައްގެ އޮޑިޓް ޙަވާލާ އިންސްޕެކްޝަން ކުރަންޖެހެއެވެ. މިގޮތުން، ކުންފުނީގެ މެނޭޖްމަންޓްތަކުގެ ތިން ބައިކުރެ އެއް ބައްޕެއް މަދުވެގެން އަހަރުގެ މެނޭޖްމަންޓްތަކުގެ އެއަރޕޯޓްސް (އެދުރުމަށް ރައްކާތެރި މިންވަރު) ކޮންމެ އަހަރަކު އެ އޮތޯރިޓީން ބަލަންޖެހޭކަމަށް މި އެސް.އޯ.ޕީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން 2018 ވަނަ އަހަރުން 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް، ފްލައިޓް ސޭފްޓީގެ މެނޭޖްމަންޓްތަކުގެ ޖުމްލަ 17 އިންސްޕެކްޝަން ކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. އަދި، ކޮންމެ އަހަރަކުވެސް ފްލައިޓް ސޭފްޓީގެ ޖުމްލަ މެނޭޖްމަންޓްގެ ތިންބައިކުރެ އެއް ބައްޕެއް ދިނަ އަދަދެއްގެ މެނޭޖްމަންޓްގެ އަރިވިދިނެއް ރިޕޯޓް ކޮންފެއްވާއިރު މި ރިޕޯޓްތަކުގެ ތެރެއިން 11 ރިޕޯޓެއްގައި ޖުމްލަ 22 މައްސަލައެއް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ތިރީގައިވާ ތާވަލުގައި އެވަނީ މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން މި ތިން އަހަރު ކޮންފައިވާ އެއަރވޯދިނެސް ރިޕޯޓްތަކުގެ ތަފްސީލެވެ.

އަހަރު	ޖުމްލަ މެނޭޖްމަންޓްގެ އަދަދު	ޖުމްލަ މެނޭޖްމަންޓްގެ ތިން ބައިކުރެ އެއް ބައި	އިންސްޕެކްޝަ ކުރެވުނު މެނޭޖާ ބޭބޭގެ އަދަދު	އިންސައްތަ
2018	13	4	6	46%
2019	12	4	7	58%
2020	10	3	4	40%

ތާވަލު 1: ފްލައިޓްގެ ސޭފްޓީގެ މެނޭޖްމަންޓްތަކުގެ އެއަރވޯދިނެސް ރިޕޯޓްތަކުގެ ތަފްސީލް

މީގެ އިތުރުން، އޭވިއޭޝަން ގަވާއިދުގެ "އެމް.ސީ.އޭ.އާރު-އެމްގެ ދެއިންޖެނެންސް އޮގަނައިޒޭޝަން" ބާބާއި "ކޮންޓިނިއުއިން އެއަރވޯދިނެސް މެނޭޖްމަންޓް އޮގަނައިޒޭޝަން" ބާބާ އެއްގޮތަށް އަމަލުކޮށްފައިވާތޯ ބެލުމަށް އަހަރަކު އެއްފަހަރު މޯލްޑިވްސް

ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އޮޑިޓް ކުރަންޖެހޭކަމަށް ސްޓޭންޑަރޑެއް އެޕްރޫވްކުރެވިފައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، 2018 ވަނަ އަހަރުން 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް މި އެސް.އޭ.ޕީގައި ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ޓީ.އޭ.އޭ އިން އުމް.ސީ.އާރު-އުމް އެއްގަލަމަށް އަމަލުކުރުމަށް ކުރެވިފައިވާ މިންވަރު ބެލުމަށް ކުރެވުނު އޮޑިޓުތަކަށް ފާހަގަކުރެވުނެވެ.

އަދި، ފައިނޭންސް އިންސްޕެކްޝަނަށް ޓްރެއިނިންގއާ ގުޅޭގޮތުން ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީއިން އެޕްރޫވްކުރޭ ޓްރެއިނިންގ އޯގަނައިޒޭޝަންތަކުގެ (އޭ.ޓީ.އޯ) އޮޑިޓް އަހަރަކު އެއްފަހަރު ކުރަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، 2018 ވަނަ އަހަރުން 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް އަހަރަކު އެއްފަހަރު ޓީ.އޭ.އޭ ގެ އޭ.ޓީ.އޯ އޮޑިޓް ކުރެވިފައިވާއިރު، އޮތޯރިޓީގެ އޮޑިޓަކީ އޭ ޓްރެއިނިންގ އޯގަނައިޒޭޝަންތަކުގެ ޓްރެއިނިންގ ރިސޯސްތަކާއި ޕްރޮސީޖަރތަކާއި ޑޮކިއުމަންޓޭޝަން އަދި ޓްރެއިނިންގ ފެސިލިޓީތަކާއި ގުޅޭ އަދަދުތަކާއި މައްސަލަތައް ބަލާ އޮޑިޓުތަކެވެ. މިގޮތުން އޮޑިޓް ކުރުމުން ފާހަގަކުރެވުނު މައްސަލަތައް ތިރީގައިވާ ޗާޓުގައި ދައްކާފައިވެއެވެ.

ޗާޓު 2: އިންސްޕެކްޝަން/އޮޑިޓް ތަކުގެ އަދަދާއި ފާހަގަކުރެވުނު މައްސަލަތަކުގެ އަދަދު

އެހެންކަމުން، ފޮލޯއަޕް ސްޓޭޓަސް ހިންގުމާއި ފައިންޑިންގސް އަދި ކޮރެކްޓިވް އެކްޝަންތަކުގެ އެއަރވޯދިނެސް ޑޮކިއުމަންޓް އޮޑިޓަށް ހުށަހަޅާ ފަރުދުން ފާހަގަކުރެވުނު މައްސަލަތަކަށް ޙައްލު ހޯދުމަށް މި ރިޕޯޓުގައި ދެކެވެ.

3.1.2 ސްޓޭޓަސް ހިންގުމުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމަށް ޑިޕާޓްމަންޓް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން މަސައްކަތް ކުރެވިފައިވާ މިންވަރު

(ހ) މެއިންޓެނަންސްގެ އެއަރވޯދިނެސް ރިވިއުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމަށް ދީފައިވާ މުއްދަތަށް ހުށަހެޅުމާއި ފޮލޯއަޕް ކުރުން

ޑޮމެސްޓިކް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ އެސް.އޯ.ޕީގެ ޗެޕްޓަރ 5.4.1 ގެ 5.4.1 ވަނަ މާއްދާގައި ވާގޮތުގެ މަތިން ކޮންމެ އަހަރަކު، ފޮލޯއަޕް ސްޓޭޓަސް ޖެހުމަށް މެއިންޓެނަންސްގެ ވިޔަނުން ބައިވެރިވާ އެއް ބައިގެ އެއަރވޯދިނެސް ރިވިއު އޮތޯރިޓީން ކުރަންވާނެއެވެ. އަދި، އެސް.އޯ.ޕީގެ ޗެޕްޓަރ ހަތަރުވަނަ 4.3.5 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މެއިންޓެނަންސްގެ ފައިންޑިންގްސްގެ ރިވިއުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހު ކުރަން ގޮތެއް ފޮލޯއަޕް ކުރުމަށް އެގޮތަށް އިސްލާހުކުރުމަށް އޮތޯރިޓީއިން އަންގަމުން "ފައިލް ކޮޅު" ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. މިގޮތުން، އޭވިއޭޝަން ގަވާއިދު އުމް.ސީ.އޭ.އާރު-އުމް.އޭ 905 (ސީ)

ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޝްރޫޢުގެ ފެށިގަތުމުން ޤަވާޢިދުތަކާ ކަންކަން އިސްލާހު ކުރާނެ ގޮތުގެ ޑްރާފްޓް ހުށަހަޅައި އޮތޯރިޓީއާއެކު އެއްބަސްވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އޭގައި ވާގޮތަށް އަމަލުކުރަންވާނޭކަމަށެވެ.

އޮތޯރިޓީގެ އެސް.އޯ.ޕީ އަދި އޭވިއޭޝަން ގަވާއިދު އެމް.ސީ.އޭ.އާރު-އެމް.އޭ ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތަށް، 2018 އަދި 2019 ވަނަ އަހަރުގެ އެއަރވޯދިނަސް ރިވިއުތަކުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ހުރިހާ ކަމެއް ދުރުކުރުމަށް އެއްބަސްވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އިސްލާހުކުރެވިފައި ވީނަމަވެސް، 2020 ވަނަ އަހަރުގެ އިންސްޕެކްޝަންތަކުގައި ފާހަގަކުރެވުނު މައްސަލަތައް އިސްލާހުކުރެވިފައި ނުވާކަމާއި، އެކަމާގުޅިގެން މެނޭޖްމަންޓް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމަށް ދިގު މުއްދަތެއް ހޭދަވެފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. އެގޮތުން، 2020 ވަނަ އަހަރު ކުރިއަށް ގެންދެވުނު ހަތަރު މަޝްރޫޢުތަކުގެ އިންސްޕެކްޝަންގައި ފާހަގަކުރެވުނު މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން އިސްލާހުކުރެވިފައިވާ އެންމެ މަޝްރޫޢުތަކުގެ އިންސްޕެކްޝަންގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ މައްސަލަތަކެވެ. ނަމަވެސް، މި މަޝްރޫޢުގެ އިންސްޕެކްޝަންގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމަށް 42 ދުވަސް ހޭދަވެފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. ކުރީ ދެ އަހަރުގައި ކޮށްފައިވާ އެއަރވޯދިނަސް ރިވިއުތަކުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހު ކުރަން ނަގާފައިވާ މުއްދަތުތަކަށް ބަލައިލުމުން، އެންމެ ދިގައިންވެސް ނަގާފައިވަނީ 16 ދުވަހެވެ.

އެއަރވޯދިނަސް ރިވިއުގައި ފާހަގަކުރާ ކަންކަމާ ގުޅިގެން މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އަމަލުކުރާ އުސޫލު ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލިޔުމަކީ މަޢުލޫމާތުކަމަށްވެއެވެ. އޭގައި، ފާހަގަކުރާ ކަންކަމާ މައްސަލަތައް އިސްލާހު ކުރުމާއި (ކަރެކްޝަން)، ފާހަގަކުރާ މައްސަލަ ދިމާވާން ހުރި ސަބަބު ހޯދުމަށްފަހު އެ މައްސަލައެއްގެ "ރޫޓް ކޯޒް" އިސްލާހުކުރުމުން (ކަރެކްޓިވް އެކްޝަން) އަދި ދިމާވާނެ މިފަދަ އެހެން މައްސަލައެއް ދިމާނުވާނެ ގޮތަށް ފިޔަވަޅުއެޅުމާއި (ޕްރިވެންޓިވް އެކްޝަން). އަދި، އޮތޯރިޓީން އެއަރވޯދިނަސް ރިވިއު ސެޓިފިކެޓް ދޫކުރަނީ ފާހަގަކުރެވޭ މައްސަލަތައް އިސްލާހު ކުރުމުންނެވެ. މިގޮތުން، މަޝްރޫޢުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ހަތަރު މަޝްރޫޢުގެތެރެއިން ބާކީ ތިން މަޝްރޫޢުގެ (ކޭސް ސްޓަޑީ 1 އަދި 2) އިންސްޕެކްޝަންގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމަށް ފިޔަވަޅު އަޅައި، އިތުރަށް އެމައްސަލަތައް ދިމާނުވާނޭގޮތަށް ކަންކަން އިސްލާހުކުރާނޭގޮތުގެ ޕްލޭން އޮތޯރިޓީއަށް ހުށަހަޅާލުމުން، އެ މަޝްރޫޢުތަކަށް އެއަރވޯދިނަސް ރިވިއު ސެޓިފިކެޓް ވަނީ ދީފައެވެ.

ނަމަވެސް، ޕްލޭނިން ސްޓޭޓްމަންޓް އުސޫލާއި ޕްލޭނާ އެއްގޮތަށް ދެ ފަރާތުން އެއްބަސްވެފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އިސްލާހުކުރާކަމުގައި ނުވުމުގެ ސަބަބަކީ، މި މަޝްރޫޢުގެ އެއަރވޯދިނަސް ރިވިއު ސެޓިފިކެޓް ސަސްޕެންޑް ކޮށްފައިވާއިރު، މި ފިޔަވަޅުއެޅުން ލަސްވެފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ކޭސް ސްޓަޑީ 1

"8 ކިއު-ޖީ.އޭ.އެލް" އަދި "8 ކިއު-ޖީ.އޭ.ޖީ" ގެ 04 ނޮވެންބަރު 2020 ގައި އެއަރވޯދިނަސް އިންސްޕެކްޝަން ހަދާފައިވާއިރު، މި ދެ އިންސްޕެކްޝަންގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން ދެވަނަ ފަހަރަށް ދިމާވުން ހުއްޓުވުމަށްޓަކައި އެ މައްސަލަތަކުގެ "ރޫޓް ކޯޒް" އިސްލާހުކުރުމަށް ދެ މަހާއި 28 ދުވަސް ދިނުމަށް މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ވަނީ އެއްބަސްވެފައެވެ. ނަމަވެސް، މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އިސްލާހުކުރުމަށް ރާވާފައިވާ ކަންކަން ފުރިހަމައިންގެ ސްޓޭޓަސް އިން އިސްލާހު ކޮށްފައިނުވާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. މި ދެ މަޝްރޫޢުގެ އެއަރވޯދިނަސް ރިވިއު ސެޓިފިކެޓް ސަސްޕެންޑް ކޮށްފައިވަނީ އިސްލާހުކުރަން އެއްބަސްވި ތާރީޚުގެ 43 ދުވަސް ފަހުން 16 މާރިޗު 2021 ގައެވެ.

ކޭސް ސްޓަޑީ 2

"8ކިއު-ޕީ.އޭ.ޑީ" ގެ 10 ނޮވެންބަރު 2020 ގައި ހެދުނު އިންސްޕެކްޝަނުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަން ދެވަނަ ފަހަރަށް ދިމާވުން ހުއްޓުވުމަށްޓަކައި އެ މައްސަލައެއްގެ "ރޫޓް ކޯޒް" އިސްލާހުކުރުމަށް ފުރަތަމަ ސޮލިއުޝަން ތިން މަސްދުވަސް ދިނުމަށް މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އެއްބަސްވެފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް، އިންސްޕެކްޝަނުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހު ކުރުމަށް އެކުލަވާލެވުނު ޕްލޭނުގައި ވާގޮތަށް ކަންތައްތައް އިސްލާހުކޮށްފައި ނުވެއެވެ. މި މައްސަލާތަކުގެ އެއަރވޯދިނެސް ރިވިއު ސެޓްފިކެޓް ސަސްޕެންޑް ކޮށްފައިވަނީ އިސްލާހުކުރުމަށް އެއްބަސްވި ތާރީޚުގެ 44 ދުވަސް ފަހުން 01 އޭޕްރީލް 2021 ގައެވެ. މި ފިޔަވަޅު އަޅާފައިވަނީ 31 މާރިޗު 2021 ގައި އެއަރވޯދިނެސްގެ ޗެކެއް ކުރުމަށްފަހު، މި މައްސަލާގެ ދުއްވުމުގެ ހުއްދަ ނަގާލައި ގުޅޭގޮތުން އީ-މެއިލްގެ ޒަރިއްޔާއިން ސިވިލް އޭވިއޭޝަނުގެ ޓީމު އެންގުމަށްފަހު އެ މައްސަލާގެ ކުރިމަތިވެފައެވެ.

މި މައްސަލާތަކުގައި އިންސްޕެކްޝަނުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން ދެވަނަ ފަހަރަށް ދިމާވުން ހުއްޓުވުމަށްޓަކައި އެ މައްސަލަތަކުގެ "ރޫޓް ކޯޒް" އިސްލާހުކުރުމަށް ކުރިއަށްދިޔަނަމަވެސް، މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އެކަމަށް ފިޔަވަޅުއެޅުން ލަސްވެފައިވާ ގޮތާއި ހިފެހެއްޓި ފަރުމާކުރެވިފައިވާ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ކަންކަން އެ އިދާރާގައި ރަސްމީކޮށް ހަމަޖެހިފައިނުވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، އޭޝިއަން އެކަށީގެން ކުރާ އެފްއޭއޯ ތިލަފުށީގައި ހިނގާ ހަމަނުވާ ޑިފެކްޓުތަކާ ސޯޓިޕާރޓްސް ވެފައިވާ ހިސާބުތަކުން ބަލާއިރު، އެ ފަރާތަކަށް ފިޔަވަޅު އަޅައިދޭ ފިޔަވަޅުގެ އެހެން ގޮތްތަކެއް ހަމަޖެހިފައިނުވާތީ، ސްޓޭޓްމެންޓުގައި ކަނޑައަޅާ ފަރިވަރުކުރަން ދަތިތަކެއް ކުރިމަތިވެފައިވާއިރު، އެ ފަރާތަކަށް ފިޔަވަޅު އަޅުވަން ދަތިތަކެއް ހުރިކަން މޮނިޓަރިންގ ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ އިންޓަރނަލް ރިޕޯޓުތަކުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް، މައްސަލާތަކުގެ އުސޫލުތަކުގެ ރައްކާތެރިކަމާ ގުޅުންހުރި ކަންކަން އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި އިސްލާހުކުރުމަށް، ފިޔަވަޅުއެޅުން ލަސްވާމަށް ނުރައްކާތެރި ހާދިސާއެއް ހިނގުމުގެ ފުރުޞަތު އިންތިހާއަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ތިރީގައިވާ ޗާޓުގައި އެވަނީ މޮނިޓަރިންގ ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ އިންސްޕެކްޝަން އިން ފެށިގެން އޭ.އާރ.ސީ ސަސްޕެންޑް ކުރުމާ ހިސާބަށް ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތުގެ ތަފްސީލެވެ.

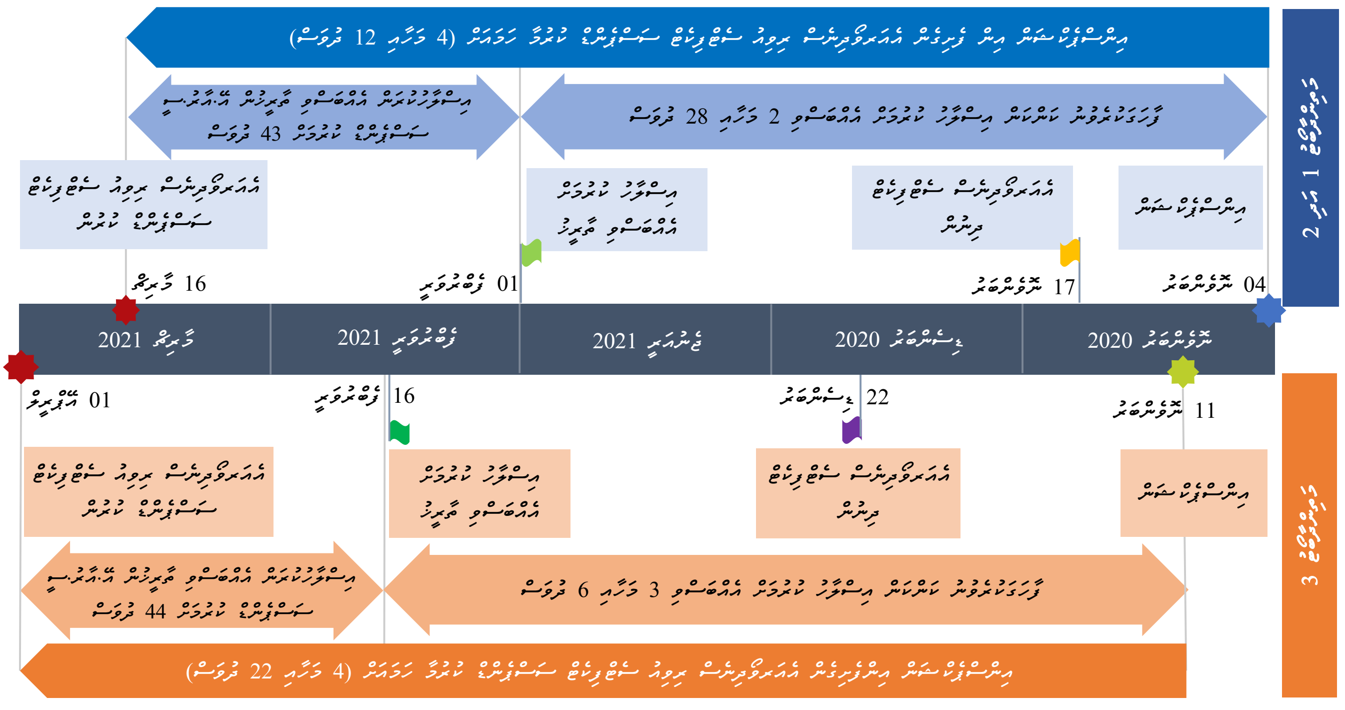

ޗާޓު 3 - ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ އިންސްޕެކްޝަން އިން ފެށިގެން އޭ.އާރ.ސީ ސަސްޕެންޑް ކުރުމާ ހިސާބަށް ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތުގެ ތަފްސީލު

(ނ) މެއިންޓެނަންސާ ގުޅުންހުރި އޮޑިޓުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމަށް އަޅާނެ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ޕްލޭން އެސް.އޯ.ޕީގައިވާ މުއްދަތުގައި ހޯދާފައިނުވުން

މެއިންޓެނަންސާ ގުޅުންހުރި އޮޑިޓުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމަށް ގޮތުގެ ޕްލޭނެއް އޮޑިޓްކުރެވޭ ފަރާތުން އޮފީހަށް ހުށަހަޅަންވާނެ، ޓްރެކިންގ ސިސްޓަމް އޮޑިޓް އޮފީހުން ފޮނުވާތާ 2 ހަފްތާގެ މުއްދަތު ދިނުމަށް އޮތޯރިޓީގެ ސްޓޭންޑަރޑް އޮޕަރޭޓިންގ ޕްރޮސީޖަރގެ 5.5.3 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، 2019 ވަނަ އަހަރާއި 2020 ވަނަ އަހަރުގެ މެއިންޓެނަންސާ ގުޅުންހުރި އޮޑިޓުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމަށް ގޮތުގެ ޕްލޭން އެސް.އޯ.ޕީގައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ސޮފްޓްކޮޕީ އިން ހުށަހަޅާފައި ވިދާޅުވެސް، 2018 ވަނަ އަހަރުގެ އޮފީހުގެ އޮޑިޓުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހުކުރުމަށް ގޮތުގެ ޕްލޭން ހުށަހަޅާފައިވަނީ އެސް.އޯ.ޕީގައިވާ މުއްދަތަށްވުރެ ފަސްކޮށްފައި، މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެކަން ކުރުމަށް ޓްރެކިންގ ސިސްޓަމް އޮފީހުން ޓީމު އަރިހުގައިވާކަމަށް ކަނޑައެޅުން ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. މިގޮތުން، 2018 ވަނަ އަހަރު އިސްލާހުކުރުމަށް ގޮތުގެ ޕްލޭން 13 އޮގަސްޓް 2018 ގައި ހުށަހަޅަން ފޮނުވުމުގެ ސޮފްޓްކޮޕީ ސިސްޓަމް އޮފީހުން އަންގާފައިވީނަމަވެސް، އާންމުކޮށް ދެ މުއްދަތެއް ދިނުމުގެ މުއްދަތުގައި އެ އަހަރުގެ ޖުލައި 26 ގެ ބަންދުވާނަމަ ބަލައިގަންނަކަށް އޮފީހުން މައްސަލަ ދިނުމައްވެއެވެ. ނަމަވެސް، ފޮނުވުމުގެ ސޮފްޓްކޮޕީ ހުށަހަޅައިފައިވަނީ 27 އޮގަސްޓް 2018 ގައި ކަމުން، ޕްލޭން ހުށަހެޅުމަށް އިތުރު 14 ދުވަސް ހޭދަވެފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

މީގެ އިތުރުން، ޕްލޭން ހުށަހެޅުމަށް އޮފީހުން ދިނުމައްވާ ވަގުތު ހިނގާބު ކުރުމުގައި ގެންގުޅެފައިވާ އުސޫލު 2018 ވަނަ އަހަރާއި 2020 ވަނަ އަހަރާއި ތަފާތުކަން ވެސް ފާހަގަކުރެވެއެވެ. މިގޮތުން 2020 ވަނަ އަހަރުގައި 2 ހަފްތާ ގުނާފައިވަނީ ހުކުރު އަދި ހޮނިހިރު ދުވަސް ހިމަނައިގެން ކަމުގައި ވިދާޅުވެސް، 2018 ގައި 2 ހަފްތާ ގުނާފައިވަނީ ހުކުރު އަދި ހޮނިހިރު ދުވަސް ނުހިމަނާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. އަދި 2019 ވަނަ އަހަރު އިސްލާހުކުރުމަށް ގޮތުގެ ޕްލޭން ހުށަހަޅައިފައިވަނީ ހުކުރު އަދި ހޮނިހިރު ދުވަސް ހިމެނޭގޮތަށް 2 ހަފްތާތެރޭގައި ފާހަގަކުރެވުނެވެ. އެހެންކަމުން، 2018 ވަނަ އަހަރު އިސްލާހުކުރުމަށް ގޮތުގެ ޕްލޭން ހުށަހެޅުމަށް ދަންނަވާ މުއްދަތުގެ އިތުރު މުއްދަތު ދިނުމުގައިވާކަން ބޮޑުވެއެވެ.

އިސްލާހު ކުރާނެ ގޮތުގެ ޕްލޭން ހުށަހަޅަންޖެހޭ މުއްދަތު ހުށަހެޅުމަށް ދިނުމުގައި، ފޮނުވުމުގެ ސޮފްޓްކޮޕީގައި މިކަމާދޭ މުއްދަތާ ގުޅޭ ނަންބަރުގެ އިތުރުން ސޮފްޓްކޮޕީ ސިސްޓަމް އޮފީހުން އޮޑިޓަށް މިގޮތަށް ބަލަހަށްޓަނަކަށް ފިޔަވަޅު އަޅައިފައިވާންޖެހޭ ބަދަލުވާނެއެވެ. މިގޮތުން، 2017 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓަށް ގެނެސްދޭ ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްލާހު ކުރާނެ ގޮތުގެ ޕްލޭން ހުށަހެޅުން ބަލާއިރު 2018 ވަނަ އަހަރުގެ އޮ.ޑި.އޯ އޮޑިޓުގައިވެސް ވަނީ ފާހަގަކޮށްފައެވެ. މީގެ އިތުރުން، މި ފާހަގަކުރި ފަދަ ކަންތައްތަކުގައި ސޮފްޓްކޮޕީ ސިސްޓަމް އޮފީހުން ރަނގަޅުކުރާ، އެ ފާހަގަކުރި ބަލައިގަތުމަށް ފިޔަވަޅު އަޅާ "ރަސްމީ ކޮޕީ" އޮފީހަށް ހުށަހެޅުމުގެ ތަރުތީބު ފޮނުވުމުގެ ނަމްބަރު ޕްލޭން ސޮފްޓްކޮޕީ ސިސްޓަމް އޮފީހުން އެކަށީގެންވާ ބަލައިގަތުމުގެ މުއްދަތު ނަގާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. ނަމަވެސް، މިފަދައިން އޮޑިޓަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އިސްލާހު ކުރާނެ ގޮތުގެ ޕްލޭން ފޮނުވާފައިވަނީ، ފާހަގަކުރި އިސްލާހު ކުރާނެ ގޮތުގެ ޕްލޭން ފޮނުވުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމަށްފަހު، ޕްލޭން ސޮފްޓްކޮޕީ އަދި ރަސްމީ ކޮޕީ އިތުރު އިތުރަށް ދަންނަވާ ދިނުމަށް ހުށަހެޅުނު ދާއިރާ ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ތިރީގައިވާ ޗާޓުގައި އެވަނީ 2018 ވަނަ އަހަރު އިސްތިއުނާފަށް ގޮތުގެ ޝަރީޢަތް ހުށަހަޅާފައިވާގޮތުގެ ޓައިމްލައިނެއްވެ.

2018 ވަނަ އަހަރު އިސްތިއުނާފަށް ގޮތުގެ ޝަރީޢަތް ހުށަހަޅާފައިވާގޮތް

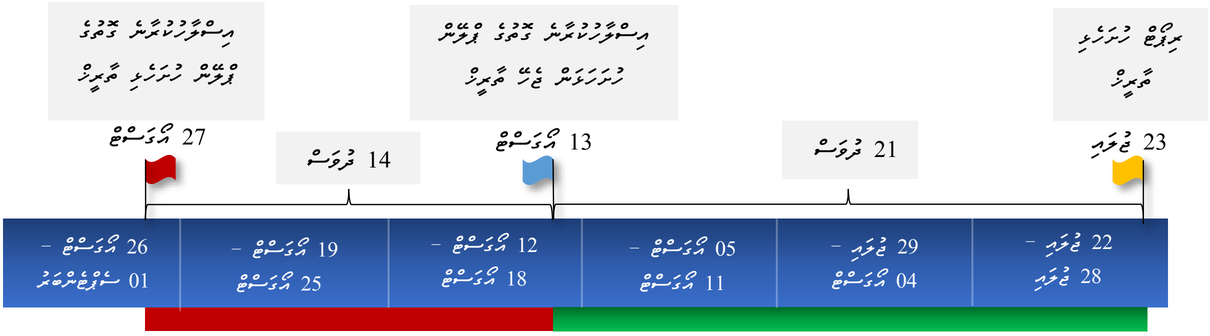

ޗާޓު 4 - 2018 ވަނަ އަހަރު އިސްތިއުނާފަށް ގޮތުގެ ޝަރީޢަތް ހުށަހަޅާފައިވާގޮތް

(ނ) ފްލައިޓް ސްކޫލްގެ ތަމްރީން ދޭން ބޭނުންކުރާ މަތިންދާބޯޓުގެ ޓެކްލޮގް ހަރުދަނާ އުސޫލަކުން ބަލަހައްޓަމުންގޮސްފައި ނުވުން

މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން ރެގިއުލޭޝަން – އެމްސީއޭއާރު ގަވާއިދުގެ އޮޕަރޭޓަރ ސެޓިފިކޭޝަން ރިކުއަރމަންޓްސްގެ ބައިގެ 135 ވަނަ މާއްދާގައި، އެފަދަ ތަންތަނުގައި ތަމްރީން ދިނުމަށް އެކަށީގެންވާ ދުއްވާ މަތިންދާބޯޓު ހުންނަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، ފްލައިޓް ސްކޫލް ހިންގުމުގައި މިގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާގޮތުން މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ބަލައިގަންނަ ގޮތަކަށް އެ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން އެކުލެވިގެންވާން ޖެހެއެވެ.

04 ނޮވެމްބަރު 2018 ގައި ކުރެވުނު އެމްސީއޭއާރު ސެޓިފިކޭޝަން ރިކުއަރމަންޓްސްގެ އޮޑިޓް ގައި ފްލައިޓް ސްކޫލުގައި ބޭނުންކުރާ މަތިންދާބޯޓު ފްލައިޓް ލޮގް ބަލައި، އޮޑިޓްގެ ތަފާތު ޗެކްލިސްޓް ފުރިހަމަކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާ ފްލައިޓް ލޮގް އަދާހަމަނުކުރެވިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން އޮޑިޓްގައި ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި (ސީ.ޕީ.އޭ.އާރު) ރެކޯޑް ބަލަހައްޓާ މަތިންދާބޯޓުގެ ޓެކްނިކަލް ލޮގް، ރެކޯޑް ބެލެހެއްޓުމަށް ބޭނުންކުރާ ފޯމު އިންޖީނު މަތިންދާބޯޓުގެ ލޮގްބުކް އާއި އޮޕަރޭޝަނަލް މެނުއަލް ހިމެނެއެވެ. ނަމަވެސް، 24 ޑިސެމްބަރު 2019 ގައި ކުރެވުނު އޮޑިޓުގައި ވިދާޅުވާ ތަރުތީބުން ހުށަހަޅާފައިވާ ސަރުކާރުގެ ދެވަނަ ކުރެވުނު ރެކޯޑްތަކުގައި، ފްލައިޓް ސްކޫލުގެ ޓްރޭނިންގ މަތިންދާބޯޓު ފްލައިޓް ލޮގް ތައްޔާރުކޮށް މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ސީ.ޕީ.އޭ.އާރު ރެކޯޑް ބަލަހައްޓާފައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ރެކޯޑް ބަލަހައްޓާފައިނުވާ މަތިންދާބޯޓުގެ އިންޖިނިއަރިންގ މެއިންޓެނެންސް މަސައްކަތްތަކާ ގުޅޭ ރިޕޯޓް ބަލައިގަތުމުގައި ފާހަގަކުރެވިފައިވާ މަސައްކަތްތައް ފްލައިޓް ސްކޫލުން އޮޕަރޭޝަނަލް މެނުއަލްގެ ދަށުން ހިންގާ ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. އަދި، މިފަދަ ރިކުއަރމަންޓްސް ނުހިމެނޭ ފްލައިޓް ސްކޫލުގެ ސީ.ޕީ.އޭ.އާރު ރެކޯޑް ބަލަހައްޓާފައި ނުވާކަމީ ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ އުސޫލާ ޚިލާފު ކަމެކެވެ، އެ ރެކޯޑް ބަލަހައްޓަން ޖެހޭ ނަގާފައިވާ ބަޔާންތަކާ ގުޅުންހުރި މައުލޫމާތު ދިރާސާކުރެވިފައިވެއެވެ.

ސީ.ޕީ.އޭ.އާރު ރެކޯޑް ބަލަހައްޓާ ފްލައިޓް ސްކޫލުން ދަ މަތިންދާބޯޓު ފްލައިޓް ސްކޫލްގައި 2018 ވަނަ އަހަރު އޮޑިޓް ކުރެވުނެވެ، ބޭނުން ކުރަމުން އައި މަތިންދާބޯޓު ފްލައިޓް ތަކުގައި، ސީ.ޕީ.އޭ.އާރު ރެކޯޑް ބަލަހައްޓާފައިނުވާ މަތިންދާބޯޓު ގެއްލުންވާނެ މަސައްކަތް ގެންދާ ގޮތުގައި 2018 ވަނަ އަހަރުވެސް ރިކުއަރމަންޓް ރެކޯޑް ބަލަހައްޓާފައިވާ ފްލައިޓް ސްކޫލް ހިމެނޭ މަތިންދާބޯޓުގެ ކަންކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. މީގެ އިތުރުން، 2018 ވަނަ އަހަރު ފްލައިޓް ސްކޫލުން އެކަން އަހަރުވެސް ހިނގާފައި ވާނަ އަދަދުގެ ދަތުރުތަކުން (59 ދަތުރުތަކުން) ޑިވިޝަނަކަށް މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން 2020 ވަނަ އަހަރު

ތައްޔާރުކުރެވިފައިވާ ރިޕޯޓުތަކުން ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު، އަދި 2018 ގައި އަހަރު ދުވެސް ދަރިވަރުންގެ 80% ދެކެފައިވަނީ އެ އަހަރު ކުރުމުން އޮޑިޓްގެ ކުރިން ކަމުން އަހަރު ދުވެސް ދަރިވަރުންގެ ތަޖުރިބާ އެކަށީގެންވާވަރުގެ މަސައްކަތެއް ފެށިފައެވެ. ފެށިފައެވެ ސްކޫލުގައި އޮތްކަން މުޙިއްމު ސިފައެއް ބޭނުންކުރެވޭ އޮޑިޓްގެ އޮފީހުގެ ނަތީޖާ ކުރަންވާނެއެވެ. ނަމަވެސް، 2018 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓްގައި އެކަށީގެންވާ މަސައްކަތްތަކެއް ފެށިފައި އޮތްކަމަށް ނިންމާފައިވަނީ ކޮން ކަންތައްތަކެއްކަން ބަލައިގެންކަން އޮޑިޓް ފައިލުގައިވާ ލިޔެކިއުމުން އެނގެން ނެތްކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.

ފެށިފައެވެ ސްކޫލަށް ބޭނުންވާ އެންމެ މުހިއްމު އެއް ވަސީލަތް ކަމުގައިވާ މަސައްކަތްތަކުގެ ފެށުމެއް ކުރެވިފައި ހުރިކަން އުސޫލުތަކުން ބަލައިގެން ނިންމާފައި ވަކިގޮތަކަށް ބަލައި ހަމަޖެހޭ ޖާގަ ފުރުސަތުގެ ސިފައިގެ ޙަޤީޤަތާއި ގުޅޭ އިމްތިޙާނުގެ ކަނޑައެޅުމުގެ ބަދަލުގައި ސްކޫލުގެ ފެށިފައިވާ ހިސާބު ދަރިވަރުންނަށް އެކަށީގެންވާ ފުރިހަމަ ކުރުމުގައި ދަރިވަރުންނަށް ބޭނުންކުރެވޭނެ ކަރުދާހެއްގެ ގޮތުގައި ބަލާފައިވާކަން ފާހަގަކުރަމެވެ. އަދި، އޮޑިޓްކުރުމުގައި ބަލައި ކަމުގެ އަސާސަކީ ސިފަކުރެވުނު ކަމެއް ކަމަށް ބަލާ ހެކި ލިބިގަތުމަށް ބަލަހައްޓާފައިވާ ކަމަށް ނުދައްކާ، އޮޑިޓްކުރުމުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަމެއް ބޭނުންކުރެވޭނެ ކަމަށް ލިޔެކިޔުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

އިސްލާހުކުރަން ލަފާދޭ ގޮތް

(ހ) އޮޑިޓުގެ ފެށުމުގައި ފަރާތަކުން ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ މަޢުލޫމާތު ދޭނެ ސިޔާސަތެއް އަތުރައިދީ ކަމަށް ބަލާނެ މިންގަނޑު މުއައްސަސާގެ ކިބައިން ފެށުމުގެ ޢަމަލު ބަޔާންކޮށް ފުރިހަމަ ދަށުން ކުރެވޭނެ ކަމަށް ބޭނުން ސިފަކޮށް، އޮޑިޓަރުންގެ އިސްކަންދީގެން މައްސަލަ ހަމަޖެހިފައިވާ ކަމަށް ބަލައި ސިފައިގެ ބަދަލުގައި، އެ މަސައްކަތް އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅު އަޅުވާނީ ގޮތަށް ޤާނޫނީ އިމްތިޙާނު ފިޔަވަޅު އަޅުވާނީއެވެ، އެ މަސައްކަތް އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅު އަޅުވާނީ؛

(ށ) ކޮންޓްރެކްޓް ގަވައިދުތަކާ ތަޢާރުފުކޮށްފައިވާ ސިޔާސަތު ފަރާތްތަކުގެ ޒިންމާތަކާ ގުޅޭގޮތުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަންކަން ރިޢާޔަތް ކުރުމަށް، އޮޑިޓަރުންގެ ޒިންމާތަކުގައި އެދެނަހަމަ ދަލީލެއް ނެތްނަމަ ވެސް ބަލަހައްޓާނެ ކަމަށް ބަލާނެ ގޮތްގޮތަށް ހިމެނުމަށް؛

(ނ) އަދާކުރަން ޖެހޭނެ އެކަށައަޅާނެ ބާވަތުގެ އޮޑިޓަރުންގެ ޤަބޫލުކުރެވޭ ފެށިފައިވާ ސިފަ ބަދަލު ކުރުމަށް ބޭނުން ކަމެއް ހިމެނޭ ތަފްސީލުތައް ޝާމިލު ހެކިތަކާއި ކަނޑައެޅުމުގައި، ކަމުގެ އަހަރުތަކުގެ އެއް ވެސް މަސައްކަތް ހުރި ގޮތް ބަލައި ފިޔަވަޅު އަޅާފައިވުމުން ބަލަހައްޓާފައިވާ ގޮތަކަށް ބަލައިގަނެވޭނެ؛

(ރ) ކުރިން ފެށިފައިވާ އޮޑިޓަރުންގެ އިސްކަން ހުށަހެޅި ބަލައިގެން ބޭނުން ކަމެއް ހިމެނޭ ޙަޤީޤީ ކަނޑައަޅާފައިވާ، އަދާކުރަން ޖެހޭނެ ބާވަތުގެ ޤަބޫލުކުރެވޭ އެ އަހަރު ކުރިއަށް ދަރިވަރުންގެ އޮޑިޓްގެ ފެށިފައިވާ ސިފަ ހުރި ކަމުގެ ބާވަތްތަކުގެ މުހިއްމު ޤަބޫލުކުރެވޭ ގޮތުގައި ހުރި ގޮތުގެ މުޅި މަޢުލޫމާތު ލިޔެކިއުމުގެ ޤަބޫލުކުރެވޭ އޮޑިޓްގެ ފެށިފައިވާ ކަމެއް ސިފައިގެ ބަލައިގަތުމުގެ ކަމެއް ހިމަނަން ޖެހޭނެ އިސްކަން ދޭ ޕޮލިސީ ފައިލްގައި ބަލަހައްޓާ ދަރިވަރުން ސީދާ ގޮތުގެ ފައިސާ ކަމުގެ ބަލަހައްޓާނެ ހުރިކަމަށް ފާހަގަކުރަމެވެ.

3.2 ފްލައިޓް އިންސްޓްރަކްޓަރަކަށް ނިސްބަތުން ދޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު، މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ރެގިއުލޭޝަންތަކުން ކަނޑައަޅާ މިންވަރު

އޮޑިޓުގެ މިބައިގައި ބަލައިލެވިފައިވަނީ، ފްލައިޓް ސްކޫލްގެ ފްލައިޓް އިންސްޓްރަކްޓަރަކަށް ނިސްބަތުން ދޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދާ ގުޅޭ މައްސަލަ ފާހަގަކޮށް، އެކަން ހައްލުކުރުމަށް އަޅައިފައިވާ ފިޔަވަޅުތަކާއި އެ ފިޔަވަޅުތަކާގުޅޭ ހުށަހެޅުންތަކެވެ.

3.2.1 ފްލައިޓް އިންސްޓްރަކްޓަރަކަށް ނިސްބަތުން ދޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު ގުނުން ހުރި މައްސަލަ ފާހަގަކޮށް އެކަމާ ގުޅޭ ފިޔަވަޅު އަޅައިފައިވާ މިންވަރާއި އެ ފިޔަވަޅުތަކާގުޅޭ ހުށަހެޅުންތައް

(ހ) އެކްޓިވް އަދި އިންއެކްޓިވް ދަރިވަރުން ފްލައިޓް ސްކޫލްގެ ރެޖިސްޓްރީގައި ބަހައްޓައިގެން ގެންދިއުމުގެ މައްސަލައަށް ހައްލެއް ހޯދާފައި ނުވުން

މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން 2016 ވަނަ އަހަރުކޮޅުގައި ފްލައިޓް ސްކޫލްގެ އޮޑިޓުގައި އިންސްޓްރަކްޓަރަކަށް ނިސްބަތުން ދޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު ބަލައިލައިފައިވާއިރު، އެއީ ސްކޫލްގައި މިހާ ދަރިވަރުންގެ ތެރެއިން ވަކި އަދަދެއްގެ ދަރިވަރުންނަކީ އިންއެކްޓިވް ދަރިވަރުންގެ ގޮތުގައި ފްލައިޓް ސްކޫލުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ދަރިވަރުންނެވެ. އެގޮތުން، އިންއެކްޓިވް ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ދަރިވަރުންނަކީ ބްރޭކްގައި ހުރި ދަރިވަރުންނާއި ކޯހަށް ފައިސާ ނުދައްކާ ދަރިވަރުންނާއި ޑިސްމިސްކުރި ނޯޓިސް އެޖެންޖް ހަމަން އޮޑިޓުގެ ކޯސް ބާކީ ނަގާފައިވާ ދަރިވަރުންކަމަށް ފްލައިޓް ސްކޫލުން މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީއަށް މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.

ފްލައިޓް ސްކޫލުން ދަރިވަރުން އެކްޓިވް އަދި އިންއެކްޓިވް ކަމަށް 2016 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން ކަނޑައަޅަމުން ގެންދަވާފައިވާކަން މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީއަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާތީ، މިކަން އިތުރަށް ބަލައި، ބަލައިލެވުނުއިރު ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. މިގޮތުން، 2018 އިން 2020 ވަނަ އަހަރާ ހަމައަށް ދަރިވަރުންނާއި އިންސްޕެކްޝަނުގެ ރިޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ބަލައިލައިފައިވާއިރު، ފްލައިޓް ސްކޫލުން ދަރިވަރުންގެ އެކްޓިވް އަދި އިންއެކްޓިވް ލިސްޓެއް ބަލައިލާފައިވާކަން ކޮންމެ އަހަރަކަށް އޮޑިޓުގެ ސަމާލުކަމަށް އައިސްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. ނަމަވެސް، ދަރިވަރުންގެ ދެ ލިސްޓެއް ގެންގުޅުމަކީ ގަވާއިދުތަކުން ތަންދޭ ގޮތަކަށް ނުވާއިރު، އެކަމަށް އެކަށީގެންވާ ހައްލެއް 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށްވެސް މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ހޯދާފައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. ތިރީގައިވާ ޗާޓު ތަކުގައި އެވަނީ 2016، 2019 އަދި 2020 ވަނަ އަހަރު ފްލައިޓް ސްކޫލްގެ ރެޖިސްޓްރީގައި މިހާ ޖުމްލަ ދަރިވަރުންގެ ތެރެއިން އެކްޓިވް އަދި އިންއެކްޓިވް ދަރިވަރުންގެ ގޮތުގައި ފްލައިޓް ސްކޫލުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ދަރިވަރުންގެ ނިސްބަތެވެ.

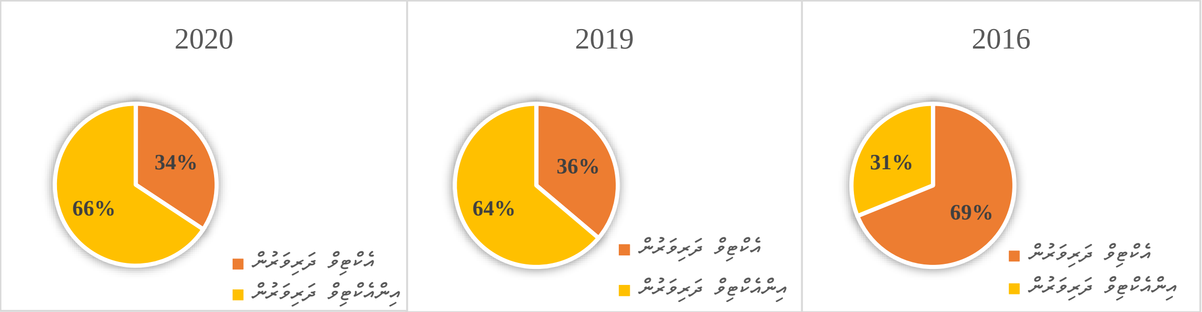

ޗާޓު 5 - އެކްޓިވް އަދި އިންއެކްޓިވް ދަރިވަރުންގެ އިންސައްތަ

ނޯޓް: މި ޗާޓުތައް ހަދައިފައިވަނީ މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ކުރެއްވި އޮޑިޓުތަކުގައި ހޯދާފައިވާ މައުލޫމާތުތަކަށް ބިނާކޮށްގެން.

އެލިޖިބަލް ދަރިވަރުންނާއި އިންއެލިޖިބަލް ދަރިވަރުން ކަނޑައެޅުމުގައި ވަކި އުސޫލެއް ގެންގުޅެފައި ނުވާކަން އޮބްޒަރވޭޝަން ފާހަގަކުރެވިފައިވޭ 24 އޮކްޓޯބަރު 2019 ގައި ކުރެވުނު ބަދަލުގެނެސްކަމާއި މިކަމަށް ވަކި އުސޫލެއް ކަނޑައެޅުމަށް ކޮމިޓީއެއް ސްކޫލާ ފުރަތަމަ މަޝްވަރާކުރެއްވިފައިވަނީ 09 ފެބްރުއަރީ 2020 ގައިކަން އެޖެންޑާ މިނިޓްސްއާ ޕްރެޒެންޓޭޝަނުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ވަކި އުސޫލެއްނެތި ދަރިވަރުން އެލިޖިބަލް އަދި އިންއެލިޖިބަލް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ކޮމިޝަން ގަވާއިދުގައި ތަންފީޒު އުސޫލުތަކުން ދަރިވަރުންގެ ރިޢާޔަތް ބެލެހެއްޓުމަށް، ދަރިވަރުންނާއި އިންސްޓިޓިއުޝަނުތަކުގެ ... ކަމެކެވެ. އަދި، އެކަމުގެ ސަބަބުން ދަރިވަރުންގެ ޙައްޤުތަކަށް އޭގެ ނޭދެވޭ އަސަރު ކުރާނެކަމަށްވާތީ ފާހަގަކުރަމެވެ.

(ނ) ޕްރައިވެޓް އިންސްޓިޓިއުޝަންތަކުގެ އަދަދުތަކާއި ކޯޓާ ދަރިވަރުންގެ އަދަދުތަކެއް އެޕްލިކޭޝަން އެއް އުސޫލަކުން ހިސާބުކޮށް، މޮނިޓަރިންއެއް ބަލަހައްޓާފައި ނުވުން

ކޯސްގެ ޕްރައިވެޓް އިންސްޓިޓިއުޝަނަކަށް ނިސްބަތްވާން ޖެހޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު 6 ދަރިވަރުންނަށްވުރެ އިތުރުވެގެން ނުވާނެކަމަށް މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ – އެއަރވާދިނެސް ގަވާއިދުގެ އޭ.އެމް.ސީ އެކެއްގެ އެޕްރޫވްޑް ޓްރެއިނިންގ އޯގަނައިޒޭޝަންތަކުގެ ބައިގެ 210 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، އިންސްޓިޓިއުޝަނަކަށް ނިސްބަތްވާން ޖެހޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ބަލަމުން ގެންގޮސްފައިވަނީ އަހަރަކު އެއްފަހަރު ކުރާ އެޕްރޫވްޑް ޓްރެއިނިންގ އޯގަނައިޒޭޝަންތަކުގެ ގޮތުގެ ދޭ އެޕްރޫވަލް ދީފައެވެ. ނަމަވެސް، އޮތޯރިޓީގެ އެޕްރޫވަލްގައި އިންސްޓިޓިއުޝަނަކަށް ނިސްބަތްވާން ޖެހޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު ހިސާބު ކުރުމުގައި އޮތޯރިޓީން އެކި އަހަރު ގޮތް ހިސާބުކޮށްފައިވުމުގެ ސަބަބުން އޮތޯރިޓީން ހަދާފައިވާ ހިސާބުތަކަށް ބަރޯސާވެވެން ނެތްކަން ފާހަގަކުރަމެވެ. އެގޮތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ؛

- 2016 އަދި 2020 ވަނަ އަހަރު އެލިޖިބަލް ދަރިވަރުންގެ އަދަދާ އަޅާކިޔުމުންވެސް އިންސްޓިޓިއުޝަނަކަށް ނިސްބަތްވާން ޖެހޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ހިސާބުކޮށްފައިވުން.
- ދަރިވަރުންގެ ޝަކުވާއާ ގުޅިގެން 2019 ވަނަ އަހަރު އޮތޯރިޓީން ކުރި ބަދަލުގައި ޖުމްލަ ދަރިވަރުންނާއި އިންސްޓިޓިއުޝަނާ އަޅާކިޔުމުންވެސް އެ ހިސާބު ހަދާފައިވުން.
- 15 ޑިސެމްބަރު 2020 ގައި މިނިސްޓަރ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ހުށަހަޅާފައިވާ ބްރީފިންގ ރިކޮމެންޑޭޝަން ރިޕޯޓުގައި މިގޮތަށް ދަރިވަރުންގެ ދު ލިސްޓެއް ގެންގުޅުމަކީ އޭވިއޭޝަންގެ ގަވާއިދުތަކުން ތަޢާރުޒުވާކަމާ ނުފެނުނުކަން ފާހަގަކޮށްފައިވުން. ނަމަވެސް، 2016 އަދި 2020 ވަނަ އަހަރުގެ ހިސާބުތައް މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ހަދައިފައިވާ ޓްރެއިނިންގ ސްޓޫޑެންޓް ދީފައިވާ އެލިޖިބަލް ދަރިވަރުންގެ އަދަދުތަކަކީ ބަދަލުގެނެސްކަމުގައިވުން.

ތިރީގައިވާ ތާވަލުގައި އެވަނީ، 2016 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން މޯލްޑިވްސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ފޮނުވައިދޭ ސްކޮލަރޝިޕްގެ އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް ނިސްބަތުންދެވޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދާ ގުޅޭ ގޮތުން ބަލަހައްޓާފައިވާ ހިސާބުތަކުގެ ތަފްސީލެވެ.

އަހަރު[2]	އިންސްޓިޓިއުޝަނުންގެ އަދަދު	ޖުމުލަ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު	އެކަޑަމިކް ދަރިވަރުންގެ އަދަދު	ރޭޝިއޯ
2016	9	155[3]	108	12:1
2019	15	188	68	12:1
2020	5	175	60	12:1

ތާވަލު 2: މޯލްޑިވްސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް ނިސްބަތުންދެވޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު ހިސާބުކޮށްފައިވާ ގޮތް

އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް ނިސްބަތުން ދޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު މޮނިޓަރ ކުރުމުގައި އެކި އަހަރުތަކުގައި އުސޫލު މޯލްޑިވްސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ގެންގުޅެފައިވުމުގެ ސަބަބުން އެއް އަހަރާއި އަނެއް އަހަރު އަޅާކިޔަން ދަތިވެ، ހިންގުމުގައި ހުރި މައްސަލަތައް ފާހަގަކުރަން ދަތިވާނެއެވެ. އަދި، އޮޑިޓުގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތަކާއި ހިސާބު ހަމަޖެހިފައިވާގޮތުގެ ހުރި ބަދަލުތަކުން ނުދާނަމަ، ރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަން ފަހަށް ކަނޑައަޅުއްވަން ދަތިވެދާނެތީވެސް ހަމަޖެހުމަކީ މޯލްޑިވްސް ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވާ ބަދަލުތަކާއި ފައިސާގެ ގޮތުން ބަލާއިރު މުހިންމު ބަދަލުތަކެއް ހުރިކަމަށް ނިންމުމަކީ ފަސޭހަ ކަމަކަށް ނުވާނެ ކަމެއް ފާހަގަކުރަމެވެ.

(ނ) 2016 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓުގައި ފާހަގަކުރި އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް ނިސްބަތުން ދޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދާ ގުޅިގެން އިސްލާހުކުރުމަށް ލަފާދީފައިވާ ކަންކަމަށް ފާހަގަކުރި ސްކޮލަރޝިޕްގެ އަމަލުކުރާ ގޮތްތައް ބަދަލުކޮށްފައިނުވުން

މޯލްޑިވްސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން 2016 ވަނަ އަހަރު ކުރިއަށްގެންދިޔަ ސްކޮލަރޝިޕްގެ ހިންގުމާއި ގުޅޭގޮތުން އޮޑިޓުގައި އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް ނިސްބަތުން ދޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު ޗެކްކުރުމުގެ ސަބަބުން، ސްކޮލަރޝިޕްގެ ސްކީމަށް ވަކި އިސްލާހުތަކެއް ގެނައުމަށް ލަފާދީފައިވެއެވެ. އެގޮތުން މޯލްޑިވްސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ލަފާދީފައިވާ ކަންތައްތަކަކީ؛

1. ކޮންމެ ވީހާ ވަރަކަށް އެއް ވަރު އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް ނިސްބަތުން ދޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދުގެ ހިސާބުތައް ސްކޮލަރޝިޕްގެ ސްކީމުން މޯލްޑިވްސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ހިއްސާކުރުމުން ދިޔުން
2. ދިރާސާ ކުރިއަށްދާ ގޮތުން ކުރުމުގެ ކޯސްތަކުން ހޯދުމަށް ނުކުތުމަށް ދަރިވަރުންނަށް އިރުޝާދު ދިނުން

[2] 2017 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓުގައި އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް ނިސްބަތުން ދޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު ހިސާބުކޮށްފައި ނުވާތީ އެ އަދަދު މި ތާވަލުގައި ހިމަނާފައި ނުވާނެއެވެ. ނަމަވެސް، 2016 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓާއި 2017 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓާ ދެމެދު ވަނީ 3 މަހުގެ ފަރަގެއްކަން ފާހަގަކުރަމެވެ. އަދި، 2018 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓުގައި އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް ނިސްބަތުން ދޭ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު ބަލައި، އިތުރު 2 އިންސްޓިޓިއުޝަނަށް ބޭނުންވާކަމަށް މޯލްޑިވްސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ފާހަގަކޮށްފައި ވިޔަސްވެސް، އެ އަދަދު ހިސާބުކޮށްފައިވާ ގޮތް އޮޑިޓް ރިޕޯޓްގައި އޮޑިޓާ ގުޅޭ އިތުރު ލިޔެކިޔުންތަކުން ސާފުވާ އެނގެން ނެތުމުން، 2018 ގެ ރޭޝިއޯ ހިމަނާފައި ނުވާނެއެވެ.

[3] 2016 ވަނަ އަހަރު ޖުމުލަ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު ހިސާބުކޮށްފައިވަނީ މޯލްޑިވްސް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ އޮޑިޓް ރިޕޯޓުގައިވާ އެކަޑަމިކް ދަރިވަރުންނާއި އިންޓަރްނޭޝަނަލް ދަރިވަރުން އެއްކޮށްލުމުން ވެއެވެ.

3. އެއްވެސް ސަރަހައްދާ ގުޅިގެން ބަލަހައްޓާ މުދަލާއި ޚިދުމަތްތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ކޮމިޓީއަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ ރިޕޯޓް ހުށަހަޅާފައިވާ
ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ އަށް ހުށަހަޅައި އެކަން ދަރިވަރުންގެ ސްކޫލްސަރ ނުވަތަ ބެލެނިވެރިޔާ އަށް އެންގުން.

މި ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރުމުގައި ބަލާފައިވާ ސްކޫލްތަކުގެ "ޤަވާއިދުތަކާއި ކަންކަން އިސްލާހުކުރަން ޖެހޭ ފުރުސަތު" ގައި އެއްބަސްވެފައިވާ މިގޮތަށް ރަނގަޅު ނުވާ ކަންކަން ބަލައި ދަރިވަރުންނަށް ދިނުމުގެ ފުރުސަތު ހުރިކަން ފާހަގަކޮށްފައިވާނެއެވެ.

އަދި، ބަލާފައިވާ ސްކޫލްތަކުގެ ތެރެއިން މަދު ސްކޫލްތަކުން ދަރިވަރުންނަށް ދެވޭ ތަޢުލީމުގެ ފެންވަރު ރަނގަޅުކުރުމަށް ބަލައިލެވިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އަދި 2020 ވަނަ އަހަރު ދަރިވަރުން ފާސްވުމުގެ ނިސްބަތް ދަށްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ނޯޓް 2)، އެ އަހަރުގެ އޮޑިޓާ ގުޅިގެން ނެރި ދެ އިންސްޓްރަކްޝަނާ އެކު ހަމަޖެހިގެންވާ ވެސް އެ ދަރިވަރުންނާއި އިންސްޓްރަކްޝަންގެ ރޫޙާއި އިސްލާހުކުރުވިފަރާތަކަށް އޮޑިޓަރ ހަމަޖެހުނުކުރުމުގައި ނުފެނެއެވެ. އަދި، 2018 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓުކުރުމުން ތަރުތީބު ކުރުމަށް 6 މަސްދުވަހުގެ 2018 އިން ފެށިގެން މަސައްކަތް އިސްލާހުކުރުމުން ފައިސާގެ ކޮމިޝަން ކަރުދާހާ 10 އޮކްޓޫބަރު 2019 ގެ ހަމައަށް ތިން މަސް ހިސާބުކުރުމާއި، ދަރިވަރުންގެ ރިކޯޑުތަކުން މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މަސްދުވަސް 31 ދަރިވަރުން އިތުރަށް ފުރުޞަތު ސަލާމާ ގުޅުވައިދޭކަން އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން، ފައިސާގެ ކޮމިޝަން ކުރުމުގައި އަމަލުކުރުން ދެ އިންސްޓްރަކްޝަންގެ އިތުރުން މަސްދުވަސް އިތުރު 5 އިންސްޓްރަކްޝަން ފުރަޞަތު ސަލާމަށް ބޭނުންވެއެވެ.

މާލިޔަތު ސިޔާސީ އާބާދީކަން އިން މަސައްކަތް ދިރާސާ ގޮތަށް އަހަރަކު އެއްގަރަދު މި ހިސާބުތައް ބަލައި އިސްލާހުކުރަން ފުރުޞަތު، އިސްލާހު ކުރަންޖެހޭ ހާލަތު ރިޢާޔަތްކުރުން ދިއުމުން މި މަސައްކަތް ހަމަޖެހިގެން ހަރުދަނާ ގޮތުގައި ކުރިއަރާނެ ގޮތް ހޯދަކުރަމެވެ. އަދި، 2016 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓާ ގުޅިގެން ތަފާތު ފައިސާ ނެތުމުން އިންސްޓްރަކްޝަނެއް ނިސްބަތުން ޤާނޫ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު ހިއްސާކޮށް، އެ ހިސާބުތައް މާލިޔަތު ސިޔާސީ އާބާދީކަން އެކްޓިވިޓީ ބަލައިލުމުގައި، ދަރިވަރުންނާއި އިންސްޓްރަކްޝަންގެ ރޫޙާއި ހަރުދަނާ އުސޫލަކުން މުރާޖަޢާ ކުރުމުގެ ފުރުސަތު އެންމެހާ ފުރިހަމަކުރަމެވެ.

އިސްލާހުކުރަން ލަފާދޭ ގޮތް

(ހ) އެޑްމިން ކުރާ އޮޑިޓަރުގެ ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ބެލުމަށް އާބާދީކަން ގަވާއިދުތަކުން ތަންފީޛު އުސޫލުން ބަލަހައްޓަވާ ރިކޯޑުތަކަށް ބަލާފަ ނުވަތަ އޮޑިޓަރުގެ ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ބެލުމަށް ބޭނުންކުރާ މުއްދަތުތައް ލިޔުއްވުމުގެ ސަމާލުކަން ކަށަވަރުކުރުމަށާއި؛

(ށ) އެޑްމިން ކުރާ އޮޑިޓަރުގެ ވަކި ކަންކަން ބެލުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ހަފްތާ ޓެސްޓްތައް އެހެ އަހަރުން އަހަރަށް އެއް އުސޫލަކުން ގެންދިޔުމަށާއި އެ އުސޫލަށް ބަދަލު ގެނެސްފައި، އަދަދުން ބަލައިގަނެވޭނެ ހުރިހާ ސަބަބު ނުވަތަ ހަމައެއް ދަރަޖައި ލިޔުއްވުން ބެލުމަށް ބަލަހައްޓަވާ؛

(ނ) އޮޑިޓުގައި ހަރުދަ ހިސާބުތައް ތަފްސީލު ރިޕޯޓުގައި ބެލުމަށް ބަލަހައްޓަވާ އެ ހިސާބުތަކާ ގުޅޭ ލިޔުއްވާއި ހުރި އޮޑިޓް ފައިލުގައި ބަލަހައްޓަވުން ދިއުމަށާއި؛

(ރ) މަސައްކަތުގެ ބާވަތްތަކާއި ތަފާސްހިސާބު މިންވަރުން، އެ މަސައްކަތުގެ އަހަރުގެ ތެރޭގައި ފޯކަސްކުރާ ހާލަތު ބަދަލުވާ ގޮތަށް މަސައްކަތަށް، އެޑްމިން އާންމުކޮށް އޮޑިޓަރުންނާއި ކަންކަން ރެކޯޑުކުރާނެ ކަމަށް އަހަރި އޮޑިޓަރުގެ އިތުރުން ވަކިން އެ މަސައްކަތް ޤާނޫނީ ކަރުދާސް ދަށުން މާލިޔަތު ސިޔާސީ އާބާދީކަން އެޑްމިނިސްޓްރޭޓަރ ދަންނަވަމެވެ.

3.3 މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވުމުން އެޅެން ހުރި ފިޔަވަޅުތައް ބަލައި އެ ފިޔަވަޅުތައް އަޅާފައިވާ މިންވަރު

އޮޑިޓްގެ މިބައިގައި ބަލައިފައިވަނީ، އޭވިއޭޝަން ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވުމުން އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ގާނޫނާއި އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅައިފައިވޭތޯ އާއި އެ އުސޫލުތަކާއި އެއްގޮތަށް ފިޔަވަޅުއަޅަމުން ގޮސްފައިވޭތޯއެވެ.

(ހ) މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަންގެ ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވުމުން އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ފުރުޞަތު މިހާރުގެ އޭވިއޭޝަން ޤާނޫނުތަކުން ނުލިބުމާއި ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ފުރިހަމަ ގަވާއިދުތައް އެކުލަވާލެވިފައި ނުވުން

ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަމަލުކުރަމުންދާ އޭވިއޭޝަން ދާއިރާއާ ގުޅޭ ޤާނޫނުތަކަކީ 2001 ވަނަ އަހަރު އަމަލުކުރަން ފަށާފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2001 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޤާނޫނު) އާއި 2012 ވަނަ އަހަރު އަމަލުކުރަން ފަށާފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2012 (މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ ޤާނޫނު) އެވެ. އޭވިއޭޝަން ޤާނޫނަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ މަސައްކަތް މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން 2018 ވަނަ އަހަރު ފަށާފައިވާއިރު، އޭވިއޭޝަން ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވުމުގެ ސަބަބުން ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް ފުރުޞަތު ގަވާއިދަށް އެކުލަވާލުމުގެ ދިގު މުއްދަތަކަށް ހުރިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އެގޮތުން، މި މަސައްކަތުގެ ގޮތުން އޮތޯރިޓީން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ޑްރާފްޓް ޤާނޫނުގައި މިހާރުގެ ސިވިލް އޭވިއޭޝަން ޤާނޫނު ބައިނަލްއަޤުވާމީ ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮގަނައިޒޭޝަންގެ މިންގަނޑުތަކާއި ނުގުޅޭކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު، މިހާރުގެ އޭވިއޭޝަން ޤާނޫނުތަކުން، ސިވިލް އޭވިއޭޝަންގެ ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވުމުން އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ފުރުޞަތު ނުލިބޭކަމަށް މި ދިރާސާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި، 2001 ވަނަ އަހަރުން ފެށިގެން 30 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ގެ ނިޔަލަށް އޭވިއޭޝަން ގަވާއިދާ ހިލާފުވާ ފަރާތްތަކަށް ޖޫރިމަނާ ފިޔަވަޅު އަޅާފައިވަނީ "އޭވިއޭޝަން އެންފޯސްމަންޓް ޕްރޮސީޖަރ މެނުއަލް" ގައިވާގޮތުން ކަމާއި މި ގަވާއިދުގެ ބަދަލުގައި ބޭނުން ކުރުމަށް އެކުލަވާލެވުނު އައު އުސޫލު "އެމްސީއާރު-19 ޖެނެރަލް ސެކްޝަން ރޫލް" އެކުލަވާލާފައިވަނީ 19 އަހަރު ފަހުންކަން ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.

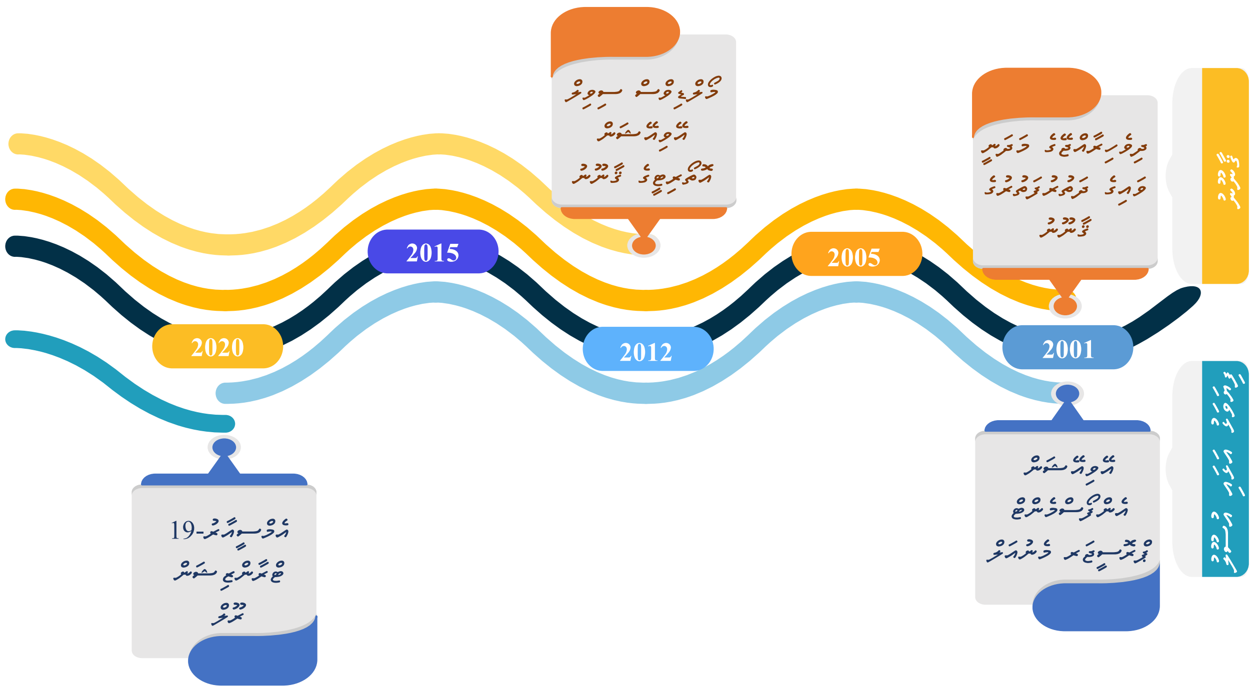

ޗާޓު 6 - ޤާނޫނުތަކާއި ފިޔަވަޅު އަޅައި އުސޫލުގެ ވަގުތު ރޮނގު

(ށ) ގަވާއިދާ ހިލާފު އަމަލުތަކަށް ދެވެން ޖޫރިމަނާ ކުރުމަށް ސާފު އުސޫލެއް ކަނޑައެޅިފައި ނުވުމާއި ޖޫރިމަނާކުރާ އަދަދު ނިސްބަތުން ކުޑަވުން

އޭވިއޭޝަންގެ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވުމުން ފިޔަވަޅުއަޅާނެ ގޮތް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޤާނޫނުގައެވެ. މި ޤާނޫނުގައި ޖޫރިމަނާ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވަނީ 5,000 (ފަސް ހާސް) ރުފިޔާ އާއި 500,000 (ފަސް ލައްކަ) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދުތަކެއްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޤާނޫނުގައި ޖޫރިމަނާކުރާ ކުށްތައް މި ޤާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)، (ށ) އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޖޫރިމަނާކުރާ ފަދަ ޚާއްސަ ކުށްތަކަކީ؛ (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ސެޓްފިކެޓް ނުވަތަ ހުއްދައެއް ހޯދައިގެން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް، އެފަދަ އެއްޗެއް ނެތި ކުރުން. (ށ) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދޫކޮށްފައިވާ ސެޓްފިކެޓްތަކާއި ނުވަތަ ހުއްދަތަކާ ނުވަތަ އެކްސެމްޕްޝަން ޝަރުތުތަކަށް އަމިއްލައަށް ބަދަލު ގެނައުން. (ނ) މީހުންގެ ހަށިގަނޑަށް ނުވަތަ ފުރާނައަށް ގެއްލުމެއް ލިބިދާފަދަ ގޮތަކަށް މަދަނީ ވައިގެ އުޅަނދެއް ދުއްވުން. މި ކުށްތަކުގެ އަދަބަކީ ޖޫރިމަނާކުރުން ނުވަތަ ޖަލަށްލުން، ނުވަތަ އަރުވާލުން، ނުވަތަ ގޭގައި ބަންދުކުރުމެވެ. މި ޤާނޫނާ ހިލާފުވާ ފަރާތްތަކަށް އަދަބުދިނުމުގައި ވަކި ގޮތަކަށް މާއްދާތަކުގައި ބުނެފައިނުވާނަމަ ޤާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން 100,000 ރުފިޔާ އަށްވުރެ ބޮޑުނޫން އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވިދާނެ ކަމަށް ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

އަދި، 2018 އާއި 2020 ވަނަ އަހަރާ ދެމެދު އަމަލުކޮށްފައިވާ އޭވިއޭޝަންގެ ގަވާއިދުތަކުގެ މާއްދާތަކާއި އޭވިއޭޝަން އެންފޯސްމެންޓް ޕްރޮސީޖަރ މެނުއަލްގައި ބަޔާންކުރާ ގަވާއިދާ ހިލާފު އަމަލުތަކާ ސީދާ ގުޅުމެއް ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އެހެންކަމުން، އެ އަހަރުތަކުގައި އަމަލުކޮށްފައިވާ އޭވިއޭޝަން ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވުމުން ޖޫރިމަނާ ކުރުމަށް ސާފު އުސޫލެއް ކަނޑައެޅިފައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.

އަދި، މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޤާނޫނުގެ 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އިތުރުން ފާހަގަކުރެވޭ ހިނގައިވާ "ކޮވިޑް-19 ޕަބްލިކް ހެލްތް ރޫލް" ގެ ސަބްޕާޓް 18 ގައިވާ އުސޫލުތަކުގައި އަދި ކުރީގެ ދުސްތޫރުގައިވެސް އެޕްރޫވްކުރެވޭ ޕްރޮސީޖަރގެ އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ޕެނަލްޓީތަކަށް ހަމައެކަނި "އެމް.އާރު.އޭ-އޭ.ޖީ.އޭ" ގެ މާއްދާތަކާއި ހިލާފުވުމުން އަދާހުން ޖޫރިމަނާ ފިޔަވަޅުއެޅުމަށް މަސްލަހަތުވެސް ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އެގޮތުން، "ކޮވިޑް-19 ޕަބްލިކް ހެލްތް ރޫލް" ގައި ފަދަ "އެމް.އާރު.އޭ-އޭ.ޖީ.އޭ" ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އެންމެ މާއްދާއަކާއި ހިލާފުވުމުން ޖޫރިމަނާކުރުމަށެވެ. އަދި، މި އުސޫލުގެ 19.ބީ.8 ވަނަ މާއްދާގައި، އުސޫލުގެ ސަބްޕާޓް 18 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ އޭވިއޭޝަންގެ ގަވާއިދުތަކުގެ މާއްދާއަކާ ހިލާފުވެއްޖެނަމަ އިދާރީ ފިޔަވަޅުއަޅަން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނަމަވެސް، އެ ޖޫރިމަނާ އަދި ނިސްބަތުން ކުޑަ ޖޫރިމަނާއެއްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. މިގޮތުން، މި މާއްދާގެ ދަށުން ކުރެވޭ ޖޫރިމަނާގެ އަދަދު 5,000 (ފަސް ހާސް) ރުފިޔާ އަށްވުރެ ބޮޑުވެގެން ނުވާނެކަމަށް އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަދަނީ ވައިގެ ދަތުރުފަތުރުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނީ އެންމެ ގިނަވެގެން 500,000 (ފަސް ލައްކަ) ރުފިޔާ ކަމާއި "ކޮވިޑް-19 ޕަބްލިކް ހެލްތް ރޫލް" ގައިވާ އުސޫލުގެ ދަށުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނީ އެންމެ ގިނަވެގެން 100,000 (އެއް ލައްކަ) ރުފިޔާކަން ކަމުގައިވާއިރު، މިއީ ޓޫރިޒަމްގެ ސްކޮޓްލޭން ކޮމާޝަލް ފްލައިޓް ލައިސަންސް ތަޖުރިބާކުރާ ކުންފުނިތަކުގެ

އަތުން ނަގާ ކާސް ފީ ކަމުގައިވާ 762,226 (ހަތް ސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް ދެ ހާސް ދުއިސައްތަ ސައްބީސް) ރުފިޔާ އަންގާ ޗާޖަކަށްވުރެ ލިބެން ކުޑަ އަދަދުތަކެކެވެ. އަދި، 2018 އިން 2020 ގެ ނިޔަލަށް އޮތޯރިޓީން ގެއްލުނު ހިސާބުތަކުން ފްލައިޓްގެ ސެކްޓަރު ޑޭޓާބޭސް ފިޔަވައި އެނަލިސިސް އެއް ފަހަރުއެވެ. އެއީ، ކާސް ސެޓަޕް 1 ގައިވާ "8 ކިއު-ޓީ.އޭ.އެފް" އެމް.ސީ.އޭ.އާރު-އެމްއާ ހިސާބަށް ދެއްވާފައިވާ 35,000 (ތިރީސް ފަސް ހާސް) ރުފިޔާއިންނެވެ.

އޮތޯރިޓީން ގެއްލުނުތަކާ ހިސާބުތަކުން، ޑޭޓާބޭސް ކުރުމަށް ސާފު އުސޫލެއް ކަނޑައެޅިފައި ނުވާތީވެ، ގެއްލުނުތަކާ ހިސާބުތަ ފައިލްތަކަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް އޮތޯރިޓީން ދަތިތަކާ ކުރިމަތިވާނެއެވެ. އަދި ޑޭޓާބޭސްގެ ޒިންމާއަކީ ނަގާ ފައިސާގެ އަދަދު ކަނޑައެޅުމުގައި ކަނޑުފިޔަތުގެ ބޭނުމަކީ، ރަށް ފައިދާއާއި ނުހަރަނަ، ގެއްލުނު ހިސާބުތަކުން އެއް ފިޔަވަޅެއް ހަރަނަ ނުވާނަމަ، ގެއްލުނު އެއްޗަތަށް އަދަދުކުރުމަށް ކަނޑުވަރުތަކަށް ބާރުއެޅުމުގައި އޮތޯރިޓީން ދަތިތަކާ ކުރިމަތިވާނެކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.

އިސްލާހުކުރަން ލަފާދޭ ގޮތް

(ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ އޮތޯރިޓީން ދާއިރާ އަދާއި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ސިވިލް އޮތޯރިޓީން އޮޕަރޭޓަރުން މިންގަނޑުތަކަށް އަންނަ ބަދަލުތަކަށް ބަލައި މިނޫނުގެ އޮތޯރިޓީން ލާޒިމްކުރާ ގޮތުގެ މިންގަނޑުތަކާއި ގެއްލުނުތަކާއި ދާއިރާގެ ހާލަތުން އެކަށީގެންވާ ބަލައި، ފާހަގަކުރެވޭ އުނިކަންތަކުން އިސްލާހު ކުރުމަށް އޮތޯރިޓީން ޤާނޫނުތަކާއި ގެއްލުނުތަކަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް ފާހަގަކޮށް އެ ބަދަލުތައް ގެނައުމުގެ މަސައްކަތް ކަމުގެ އިދާރާތަކުގެ މަޝްވަރާއާއެކު އަވަހަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް؛

(ށ) އޮތޯރިޓީން ގެއްލުނުތަކާއި ހިސާބުތަކުން ޑޭޓާބޭސް ކުރާ އުސޫލު ކަނޑައެޅުމުގައި އޮތޯރިޓީންގެ ޤާނޫނީ ފަރާތްތަކާއި އަދި ގެއްލުނުތަކުން ބައިގަނޑު ކަނޑައެޅުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ޤާނޫނީ ގެއްލުނުތަކާއި އުސޫލުތަކެއް ބަލައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހާލަތަށް ބަލައި ޤާނޫނީ ގެއްލުނު އިސްލާހު ކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކަމުގެ އިދާރާތަކުގެ މަޝްވަރާއާއެކު އަވަހަށް ގެންދިއުމުގެ ސިޔާސަތެއް ސިވިލް އޮތޯރިޓީން ތަންފީޒުކުރުމެވެ.

3.4 ޕްރައިންގ ސްކޫލުގައި ކިޔަވާ ދަރިވަރުންގެ ރައްކާތެރިކަމާއި، ފުރުޞަތުތަކުގެ ބަލަހައްޓާނެ ހަރުދަނާ ނިޒާމެއް ޤާއިމު ކުރެވިފައިވާ މިންވަރު

އޮޑިޓުގެ މިބައިގައި ބަލައިފައިވާނީ، ޕްރައިންގ ސްކޫލުގެ ކިޔަވާ ދަރިވަރުންނަށް ފުދުންތެރި ހިދުމަތުގެ ފެންވަރު ދަރަޖައަށް ކަރަވަރު ކުރުމާއި، ހިންގުމުގައި ދިމާވާ މައްސަލަތަކުން ދަރިވަރުންގެ ކުރިމަތިލާ ހިމާޔަތް ކުރެވޭނެ އަސާސީތަކުން، ދަރިވަރުން ރައްކާތެރިކުރުމަށް ހަރުދަނާ ނިޒާމެއް ޤާއިމު ކުރެވިފައިވާތޯއެވެ.

(ހ) ދަރިވަރުންނަށް ރައްކާތެރިކަން ކަރަވަރުކުރެވޭނެ ހަރުދަނާ ނިޒާމު ޤާއިމު ކުރެވިފައި އޮތުން

ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކިޔަވައިދޭ ތަފާތު ހިންގަންވާ މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިއުކޭޝަނުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކުރުމަށްފަހުގައި ކަމަށް ކިޔަވައިދޭ ތަފާތު ރަޖިސްޓްރީކުރާ ހިންގުމުގެ ގަވާއިދުގެ (2000 ވަނަ އަހަރު ހަދާފައިވާ) 2.1 ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ، މި ގަވާއިދުތަކުން ކިޔަވައިދޭ ދަރިވަރުންނަށް ފުރުޞަތު ހިފުމުގެ ފުރިހަމަ ތަރައްޤީއަށް ކަރަވަރު ކުރުމާއި މަދަރުސާތަކާއި ހިންގުމުގައި ދިމާވާ މައްސަލަތަކުން ދަރިވަރުންގެ ކުރިމަތިލާ ހިމާޔަތް ކުރެވޭނެ އަސާސީތަކުން، ދަރިވަރުން ރައްކާތެރިކުރުމުގެ، އެ މިނިސްޓްރީގެ ރަޖިސްޓްރީވެފައިން ހިންގާ މަދު ތަޢުލީމީ ތަރުބިއްޔަތު މަދަރުސާތަކާއި އެކުލެވިގެން މޮނިޓަރ ކުރުމަކީ ލާޒިމު ކަމެކެވެ.

ގައުމުގައި ހިންގާ މަދު ތަޢުލީމީ ތަރުބިއްޔަތު ޕްރޮފެޝަނަލް މަސައްކަތުގެ ފުރުޞަތުދީ ހިފުމުގެ ނިޒާމު (އެކްރެޑިޓޭޝަން، އެސެސްމަންޓް ބަޔާންކުރާ ނިޒާމު) އެކުލަވާލައި، ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅުއްވާ މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަނުގެ ޒިންމާއެކެވެ. އެގޮތުން، މަދު ތަޢުލީމީ ތަރުބިއްޔަތު މަދަރުސާތަކާއި، އެ މަދަރުސާތަކުގެ ޕްރޮފެޝަނަލް ހުނަރު އަދި އެކްރެޑިޓޭޝަނާއި އޮޑިޓް މަސައްކަތް ކުރާނެ އުސޫލު މިނިސްޓްރީން މިނިސްޓްރީއަށް ދަށުން ހިންގާ ފޯރީޖްގެ ކެޓަގަރީ އެކްރެޑިޓޭޝަން އެޕްރޫވަލް ކުރާ މަސައްކަތްކޮށްފައެވެ. އަދި، މަދު ތަޢުލީމީ ތަރުބިއްޔަތު މަދަރުސާތައް ރަޖިސްޓްރީ ކުރަން ހުށަހަޅުމުން، އިންސްޕެކްޝަން، އެސެސްމަންޓާއި ހުނަރުގެ ޝަރުޠުތަކާއި ތިންގުނަ ތަރައްޤީއާ ހުރިހާ ފެންވަރު މިނިސްޓްރީން ބަލަހައްޓަމުންދެއެވެ. ވުޒާރާތުން، އާއްމު ތަފާތު ހިންގާތަކުން ހިމެނޭ މަދު ތަޢުލީމީ ތަރުބިއްޔަތު މަދަރުސާތަކާއި، އެކުލަވާލަން ހިނގާ ޕްރޮފެޝަނަލް ހުނަރު ގަވާއިދު އެ ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ބެލެހެއްޓުމާއި އެކްރެޑިޓޭޝަން ތަރައްޤީގެ މަދު ތަޢުލީމީ ތަރުބިއްޔަތު މަދަރުސާތަކުގެ މެދުގައި ފީސް ސިލިބަސް އެކްރެޑިޓޭޝަން އެޕްރޫވަލްގެ ފުރުޞަތު ކުރެވެއެވެ. މިގޮތުން، ޕްރައިން ސްކޫލުގައި ހިންގާ ޕްރޮފެޝަނަލް ހުނަރު ތަރައްޤީ ދިނުމާއި ގުޅޭގޮތުން، ހިންގަން ބޭނުންވާ ވަސީލަތްތައް ހުނަރުވެރިން މިންވަރު އެކްރެޑިޓޭޝަން ގަވާއިދުތައް ދުނިޔޭގެ ކުރިއެރުމާއި، ޕްރައިންގ ސްކޫލް ތަރައްޤީ ކުރަމުންދާ މެދުވެރިވެސް ފީސް އެކްރެޑިޓޭޝަން އެޕްރޫވަލްތައް.

2010 ވަނަ އަހަރު ޕްރައިންގ ސްކޫލް ހުޅުވައި، ހިންގުމަށްފަހު ފުރަތަމަ ފައިވާދު، ޖާބުވެރިން ތިނަ ހަމަހަ އެޑިއުކޭޝަންގެ އިސްކޫލުގެ މައިން އެ ސްކޫލް ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވަނީ 13 ފެބްރުއަރީ 2014 ގައި ކަމުގައި މިނިސްޓްރީން އިސްކޫލްގައި އެ ސްކޫލް ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައި، ދަރިވަރުންގެ ހަމަޖެހިފައިނުވާ ދަށުން ރައްކާތެރިކުރުމުގެ މަސައްކަތްގައިވާތީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަން ނުވަތަ މައްޗަށް ދިރާސާކުރެވިފައެވެ. އަދި، ޕްރައިންގ ސްކޫލްގެ ދަރިވަރުންގެ ހަމަޖެހުމާއި، ފުރުޞަތުތަކުގެ ދަރިވަރުންނަށް ފުރުޞަތުދީފަރާތް ގުޅުންހުރި މަސައްކަތްތަކާއި ހުނަރުވެރި ޕްރޮފެޝަނަލް މަސައްކަތްކުރާ މިނިސްޓްރީ ހަޔަރ އެޑިއުކޭޝަންގެ ޕްރޮފެޝަނަލް އެކްރެޑިޓޭޝަން، ޕްރައިންގ ސްކޫލްގައި ހިންގާ ދަރިވަރުން ކުރަމުންގެންދާ ޝަކުވާތަކާއި މަސައްކަތް މިނިސްޓްރީން ބަލަހައްޓައިދޭ ފެސިލިޓީ ފުރުޞަތުކޮށްދީފައެވެ. ވުޒާރާތުން، އެކްރެޑިޓޭޝަން މަދު ތަޢުލީމީ ތަރުބިއްޔަތު މަދަރުސާތަކުގެ ދަރިވަރުންނަށް ގެއްލު ކަންކަން މޮނިޓަރ ނުކުރެވި، ހަމައެކަނި ޝަކުވާ ނުލަބި މަސައްކަތް ހުށަހެޅުމުން، ކަންކަން ބަލައި އުސޫލުން

ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތަކާއި، ޕްރޮޓެކްޝަންދޭންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަމާއި ގުޅޭ ކަންކަން މޮނިޓަރ ކުރުމަށް އެންމެ ހަރުދަނާ އުސޫލު ޤާނޫނާއި މި އުސޫލުން ކަންކަން ބަލައި ކަމުގައިވާނީ ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތަކާއި ޕްރޮޓެކްޝަންދޭންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަން އެކަށީގެން ވިސްނުމާ ވަގުތުގައި ޕްރޮޓެކްޝަންދޭނެ މިނިސްޓްރީއަށް ދަތިވާނެކަން ފާހަގަކުރަމެވެ. މީގެ އިތުރުން، ހާލަތު ދާއިރާތަކުން ކުރަންޖެހޭ މަސް ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނާ މަސައްކަތްތަކަށް ދަރިވަރުން ވަކިކުރި، ހިދުމަތް ދޭން ފުރުޞަތު ނުދީ މިނިސްޓްރީ އެކު ހަރަކާތްތެރިވާނެ އެއްބަޔަކު ބޭނުންވާ ގަވާއިދުތަކާ ގުޅޭ ކަނޑައަޅާ ކަމުގެ ޚިދުމަތްތަކުގެ ބައިވެރިކަން ދަތިކަމަކީ ފުދުމުގެ ދަރުނަކަށް ކުރަން ކަރަކަނުތަކުގެ ވިއްސަތަކުގެ އިހުތިރާމަށް ކަމަށް ތަރުބިއްޔަތު ވިޔަފާރީގެ ހިސާބުން ތަކަލުފުކޮށްދެވޭނެ އިދާރާތަކަށް ދަތިވި، ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތައް ހިމާޔަތްކުރުމަށް ހުރަސްއެޅުމުގެ ފުރުޞަތުތަކަށް ވެސް ފާހަގަކުރަމެވެ.

ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތަކާއި، ޕްރޮޓެކްޝަންދޭންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަން ޕްރޮޓެކްޝަންދޭނުމުގެ މަސައްކަތް ހަރުދަނާ އުސޫލުތަކަށް ބެލުމަށްޓަކައިވެސް ދަރިވަރުންގެ ހައްގުތައް ކަރަވަރުކުރުން، އަދި ދަރިވަރުންނަށް ރައްކާތެރިކަން ޕްރޮޓެކްޝަން، އެކަން މޮނިޓަރ ކުރުމުގެ ޒިންމާ ސިފަ ވަކި އިދާރާއަކާއި ސްޕެޝަލް ގޮތުގައި ނުވަތަ ގަވާއިދަކުންވެސް މަޖިލީހާއި ތަމްރީންވާ ޤާނޫނީ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރަމުންވެއެވެ.

މިނިސްޓްރީ އޮފް ހައުސިންގ އެޑިއުކޭޝަން ޚިދުމަތް ސަޕޯޓާއި ދަރިވަރުންގެ ކަންތައްތައް މޮނިޓަރ ކުރުމަށް ކޮމިޓީއެއް މަސައްކަތްތައް

2017 އިން 2021 ވަނަ އަހަރުގެ ނިޔަލަށް މުއްދަތުގެ ހިސާބުން މަރުކަޒު ގޮތެއްގައި ދަރިވަރުން މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅާފައިވޭ ލޯންގެ ގޮތުގައި ދަރުބާރުގެ އަދަދު އިތުރުކޮށްދިނުމަށާއި ލޯން އަނބުރާދައްކާނެ ގޮތުގެ ވަސީލަތްދިނުމަށެވެ. ނަމަވެސް، ކޮންމެ މުއްދަތަކު ކުރަހަމަވެސް ޖުމުލަ ފައިސާގެ ބަޖެޓެއް ކަނޑައަޅައި އިޢުލާންކުރެވުނު، ލޯނުގެ އަދަދު އިތުރުކޮށްދިނުމަށް ހަމަޖެހިފައިނުވާ، ލޯނުގެ ގޮތުގައި ދޫކުރެވުނު އަދަދު އެއްވެސް ދަރިވަރަކަށް އިތުރުކޮށްދީފައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވުނެވެ. އެގޮތުން، ލޯނުގެ ގޮތުގައި ދޫކުރެވުނު އަދަދު އިތުރުކޮށްދިނުމަށް އެދިގެންވާ ސަބަބުތަކުގެ ތެރޭގައި ދަރިވަރުން ބާރުދޫކުރެވިފައިވާ ސްކޮލަރޝިޕް ގެ ގޮތުގައި ދީފައިވާ އަދަދު މަދުވުމާއި، އުނދަގޫގެ ގޮތް އިތުރުވުމާއި ކޮރުގެ މުއްދަތު އިތުރުވުމެވެ.

ލޯން އެޕްލިކޭޝަން ރައްޖޭގައި ކިޔަވަމުން ދިޔަ ލޯނު ދޫކުރެވުނު ދަރިވަރުންނަށް ރައްޖެއިން ބޭރުގައި ކިޔަވަމުން ބަދަލުވެ ނުދާނަމަވެސް، ލޯނުގެ ދޫކުރެވިފައިވާ ވަޒީފާއާއި ވަޒީފާގެ ކޯސް ރައްޖެއިން ބޭރުން ފުރިހަމަކުރެވިދާނެ ފުރުޞަތު ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ސިޓީގައި ކިޔަވާ ދަރިވަރުންނަށް 16 ޖުލައި 2019 ގައި ދިނެވެ. ނަމަވެސް، ކިޔަވަން ފުރިހަމަ ކުރުމަށް އިތުރަށް ފައިސާ ހަރަދުވާނަމަ، އެ ފައިސާ ހަމަޖެއްސުމަށް ދަރިވަރުންނަށް މިނިސްޓްރީން އަންގާފައިވެއެވެ. އަދި ލޯން އަސްލުގެ ދައްކަން ފެށުމަށް ދޭނެ ފައިސާ މުއްދަތު، ކޯސް ފުރިހަމަ ކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ހަ މަސްދުވަހަށް 22 އޮކްޓޯބަރު 2020 ގައި އިސްލާހުކުރެވިފައިވާކަން ނޫސްބަޔާނެއްގައި މިނިސްޓްރީން ވަނީ އަންގާފައެވެ. މީގެ އިތުރުން، ދަރިވަރުންނަށް ދިމާވެފައިވާ ދަތިތަކާ ހައްލުކުރުމުގެ ގޮތުން ދަރިވަރުންގެ ތެރެއިން ބައްލަވާ އޮފީ މަޝްވަރާ ގަސްތެއް ވަރަށް އިތުރަށް "ކިޔަވާ" ލޯނުގައި 2021 ގައި މިނިސްޓްރީގެ ދަށުން ވަނީ ބަދަލުކޮށްފައެވެ.

ދަރިވަރުން ކޯސް ފުރިހަމަކުރުމަށް އުނގަންނަވާ ވަރަށް ވުރެ ދިގުމުއްދަތަކަށް ނަގައި ދަރިވަރުންނަށް ކުރިން ހަމަޖެއްސާފައިވާ ގޮތަށް ފައިސާއިން ކޯސް ފުރިހަމަ ނުކުރެވި އިތުރު ފައިސާ ހޯދުމަށް އުޅުމުންދާތީ މިނިސްޓްރީންވެސް މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީއާއެކު 04 އޭޕްރިލް 2019 ގައި ބައްދަލުވުމެއް މަޝްވަރާކޮށްފައިވެއެވެ. މި ބައްދަލުވުމުގެ ފަހުން އެކި ފަހަރުމަތިން، ޓްރެއިނިންގ ސެންޓަރު ދަރިވަރުންގެ ކުރިއެރުންތަކާއި އިސްލާހު ކުރަން އަންގާފައިވާ ކަންކަން އިސްލާހުކުރެވިފައިވާތޯ ބެލުމަށް މިނިސްޓްރީން މަސައްކަތް ކުރެވިފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އަދި ޓްރެއިނިންގ ސެންޓަރުގައި ދިމާވެފައިވާ މައްސަލަ ހައްލު ކުރުމަށްބަޔަކު ދަރިވަރުންގެ އިންޖިނިއަރިންގ އެޕްރޫވަލްސަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް މިނިސްޓްރީން 22 އޮކްޓޯބަރު 2020 ގައި ޓްރެއިނިންގ ސެންޓަރަށް އަންގާފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް، މި ފޯރުން އެ ސެންޓަރުން ހުށަހަޅާފައި ނުވާކަމަށް މިނިސްޓްރީން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.

އަދި ޓްރެއިނިންގ ސެންޓަރުގެ ދަރިވަރުންނަށް ރެގިއުލޭޓަރީ ބޮޑީގެ ފުރިހަމަ ކޯސްތަކެއް ފުރިހަމަކުރުމަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ގޮތުން، ބޮޑީގެ ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ ޕާޓް-ބީއެމްގެ ޖަދުވަލުތައް މުރާޖަޢާކޮށްފައި، އެ އޮތޯރިޓީގެ ގޮތުން ބަލާފައިވާ ޓްރެއިނިން ސެންޓަރުގެ މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ޑިސެންބަރު 2020 ގައި އެދިފައިވެއެވެ. އަދި ބަޔަކު ފަރާތްތަކާއި އެނގިއިންކޮން މަޝްވަރާކުރިވިފައިވާކަމަށް މިނިސްޓްރީން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.

މީގެ އިތުރުން، ދަރިވަރުންގެ އަތުން ކޯސް ފީގެ ގޮތުގައި ޖަމާކުރި ފައިސާ ނަގާފައިވާ ގޮތާއި ކަމުގެ ޝަރުތާ ދިރާސާކުރާނެ އެ މަސައްކަތް ތަފާސްހިސާބު ބަޔައިރިންގުމަށް 2020 ވަނަ އަހަރު މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީ އަމާއި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް އަދި ލެސް މިނިސްޓްރީން ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މި މަސައްކަތް ހުށަހަޅާދެމުން، ދަރިވަރުންގެ އަތުން ބޮޑުވެފައިވާ އިން ކޯސް ފީ ނުދެއްކުމަށް މަސައްކަތް ގައިދާއީ ހިމެނޭގޮތުން އުސޫލަކާ މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން ޓްރެއިނިންގ ސެންޓަރުން އަންގާފައިވާކަމަށް މިނިސްޓްރީ އަދި އެ އޮތޯރިޓީން މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އަދި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް އިން މި މަސައްކަތް ތަފާސްހިސާބު ކުރަމުންދާކަމަށް އެ ސަރވިސް އިން މިނިސްޓްރީ އަށް މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ.

އިސްލާހުކުރަން ލަފާދޭ ގޮތް

(ހ) މަޤާމު ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދޭ މަރުކަޒުތަކަށް ރެގިއުލޭޓަރީ އުސޫލު ބޭނުންކުރާ ވިލަރެސްކުރުން، މިނިސްޓްރީ ސިޔާސަތު ތަންފީޒު ކުރުމަށް ހިންގުމުގެ ގަވާއިދާއި އެއްގޮތަށް މިނިސްޓްރީގައި ރެޖިސްޓަރީވެގެން ހިންގާ ތަމްރީނުދޭ ކަރުދާސް ކުރުމުގެ އިންތިޒާމެއް ހަމަޖެއްސުމަށް؛

(ށ) މަޤާމު ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދޭ މަރުކަޒުތަކުން ކިޔަވާ ދަރިވަރުންނަށް ފޯރުކޮށްދޭ ހިދުމަތުގެ ފެންވަރު ބަލައިގަތުމަށް ކުރިއަށް ތަމްރީނުދޭ ހިންގުމުގައި ދިމާވާ މަސައްކަތުގެ ކުރިއެރުންގެ ކަރުދާސް ހަރުދަނާ ކުރުމަށް، ދަރިވަރުން ރައްކާތެރިކުރުމަށް އެކުލަވާލާ ގަވާއިދެއް މޮނިޓަރ ކުރުމަށް؛

(ނ) މޮނިޓަރ ކުރުން އެކުލަވާލާ ހިމެނުމުގައި މަޤާމު ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނުދޭ މަރުކަޒުގެ ހިންގުމަށް ބަދަލެއް އަންނަނަމަ (ހިންގާފަރާތް، ތަން، މަރުކަޒުގެ ހިއްސާގެ ތަރުތީބު ނުވަތަ މިންވަރު ހިންގުމަށް ގެންނަ ބޮޑު ބަދަލެއް)، އެކަން މިނިސްޓްރީ އަށް އަންގަން ޖެހޭނެ އިންތިޒާމު ކުރުމަށް؛

(ރ) މަޝްރޫޢުގެ ހިންގުމުގެ ހާލަތަށް ނުވަތަ ޕްރޮގްރެސް ބަލަހާ އައިސޮލޭޓްވާގޮތަށް ސިވިލް ނުވަތަ އިންޖިނިއަރިންގެ ކަނޑައަޅައި އުޅަނދުފަހަރު މިނިސްޓްރީގެ ވަސީލަތްތަކުން މިންވަރަކުން އަދި ހާލަތު ދިރާސާކުރުމަށް ޝަރުތުތަކާއި މަޝްރޫޢުތައް، އެންމެން ރަގަޅަށް ނުވަތަ ބޭނުންވާ ކޮންޓްރެކްޓަރ ޤަވާޢިދު ހުރިހާ އިންޖިނިއަރިންގެ ކަނޑައެޅުމުގައި ތަފާސީލާ ކަންތައްތަކަށް އިސްކަން ދިނުމަށާއި؛

- މަޝްރޫޢުގައި ކޮންމެ މަރުހަލާއެއްގައި ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ބަޔާންކުރުމާއި (މަޝްރޫޢުގެ ހިންގުން ފުރިހަމަ ކުރުމާއި ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުގެ ބާރު)
- މަޝްރޫޢުގައި ކޮންމެ މަރުހަލާއެއްގެ ކަމަށް "ކޮންސެޕްޓް" ނުވަތަ ހުށަހެޅުމަށް ބޭނުންވާ ބަޔާން މަޝްރޫޢުތަކުގެ ފައިނޭންސް ސްޓެންޑަޑް އެޕްރޫވަލް ބެހޭގޮތުން ކަމާބެހޭ މުއައްސަސާތަކާއި ސަލާމަތީ ކަންތައް
- ފަރާތްތަކުގެ ޒިންމާ ކޮންސަލްޓަންސީ ހުށަހެޅުމާއި ބަލަހައްޓާ

(ބ) މަޝްރޫޢުތައް ހިންގުމުގައި ދިމާވާ ގޮންޖެހުންތަކާއި، ހިނގުމުގައި ދިމާވާ ކަމާބެހޭ ކަންތައްތަކަށް ބަލައި ފަރާތްތަކުގެ ޒިންމާތައް ކަނޑައަޅައި މަޝްރޫޢުތަކުގެ ކޮންޓްރެކްޓް ފުރިހަމަކުރުމަށް ހަރުދަނާ ނިޒާމެއް ޤާއިމުކުރުމަށް ފުރިހަމަ މަޝްރޫޢުތަކާ އެއްގޮތަށް ހުށަހެޅުމަށް ބާރުއަޅާ ކަންތައްތައް ބެލުމަށާއި؛

(ޅ) މަޝްރޫޢުގެ ހާލަތު ޕްރޮގްރާމްގެ ހިންގުން ކުރިއަށް ގެންދާ ގޮތަށް ތަރުތީބުން ޝަރުތުތަކާ ފަރާތްތަކުން ރިޕޯޓު ކޮންޓްރެކްޓް އެއްގޮތަށް ކަނޑައެޅުމަށް އެކަން ކުރުމުގައި ޒިންމާ ބެލުމަށާއި، މި ނިޒާމަށް ބަލައި ފަރާތްތަކުން ލިޔުންތައް ސާބިތުކޮށްދޭ ގޮތަށް އެއްބާރުލުން ދީ ކަނޑައެޅުމަށާއި، އެއްބާރުލުން ދިނުމާއި މި ނިޒާމަށް ރިޕޯޓު މުރާޖަޢާކުރުމަށް މަޝްރޫޢުތަކުގެ ފައިސާ މަޝްރޫޢުތަކާ އެކުލަވާލުމަށާއި؛

(ކ) މިނިސްޓްރީ ފެންވަރުގައި ތަފާސް ތަޢާރަފުކުރި ބަޖެޓްތަކުން ބަޖެޓް ކޮށް، ހިސާބު ދައުރާތަކުން ކުރިއަށް މަޝްރޫޢުތަކުގެ ފައިސާ ފަރާތްތަކުގެ ކޮންޓްރެކްޓް ފަރާތްތަކުން ކޮންމެ މަޝްރޫޢަކާއި ދިމާވާ ގޮތްގޮތަށް ބަލައި ބަޖެޓް ބެހުމުގައި މަޝްރޫޢު ތަފާސް ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކާ ހިސާބު ހުށަހަޅައި މިނިސްޓްރީ ވަރަށް ބާރުއަޅަމެވެ.

13 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1443

19 އޮކްޓޫބަރު 2021

ޙުސައިން ނިޔާޒީ

އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް

އެޕެންޑިކްސް 1: އޮޑިޓް ކުރުމުގައި ގެންގުޅުއްވާ ހަމަތައް

ފިނޭންޝަލް ރިޕޯޓު ކުރުން	މި އޮޑިޓްގެ ބޭނުމަކީ މަޢުލޫމާތު ގުޅޭގޮތުން ފިނޭންޝަލް ރިޕޯޓިންގ ބަލައި ފާސްކުރުމުގައިވާނެއެވެ. އެގޮތުން، މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީން އާސަޔަން އެކަށައަޅާ އިތުރު އެކައުންޓިންގް ރިޕޯޓިންގ ފްރޭމްވޯކަށް ތައްޔާރުކުރި މަސައްކަތްތަކާ ގުޅޭ ފިނޭންޝަލް ބަޔާންތައް ބަލައި ފާސްކުރުމުގައިވާނެއެވެ.
އިންޓަވިއު ކުރުން	އޮޑިޓްގައި ބަލައިލެވުނު ބައިތަކަށް ބެހޭގޮތުން މަސްއޫލިއްޔަތު ހުރި މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އ އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީގެ މުވައްޒަފުންނާ ބައްދަލުކުރުމުން ސުވާލާއި ޖަވާބު ބަދަލުކުރެވުނެވެ.

އެޕެންޑިކްސް 2: ފަންނީ ބަސްތަކުގެ މާނަ

އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާހިނދެއް، އަންނަނިވި ލަފްޒުތަކާއި އިބާރާތްތަކުގައި ދީފައިވަނީ، އެ ލަފްޒު ތަކާއި އިބާރާތްތަކަށް ތިރީގައި ދީފައިވާ މާނަކަމުގައެވެ.

އެއަރވޯދިނަސް ރިޕޯޓު	މަތިންދާބޯޓުގެ އިންޖީނު، ޕްރޮޕެލަރު އަދި ބޯޓުގެ އެހެން ބައިތައް ހުރީ ހިދުމަތުގައިވާ ދިޔައިންނާ އެއްގޮތަށްތޯ ބަލައި އިދާރާއިން ރައްކާތެރިކޮށް ބެލުމަށް ކުރާ ރިޕޯޓެވެ.
އެމް.ސީ.އޭ.އާރު	މޯލްޑިވްސް އޭވިއޭޝަން ރެގިއުލޭޝަން
އެޕްރޫވްޑް މެއިންޓަނަންސް އޯގަނައިޒޭޝަން (އޭ.އެމް.އޯ)	މޯލްޑިވްސް ސިވިލް އޭވިއޭޝަން އޮތޯރިޓީއިން ހުއްދަދީފައިވާ މެއިންޓެނަންސް ދިނުމަށް ހުއްދަ ތަނެއް.
ކޮންޓިނިއުއިންގ އެއަރވޯދިނަސް	މަތިންދާބޯޓް ބޭނުންކުރާ މުއްދަތުގައި، އެ މަތިންދާބޯޓް އޮޕަރޭޓަރުގެ އެއަރވޯދިނަސް ދެމެހެއްޓުމަށް މަސައްކަތްކުރުމަށް ބަލަހައްޓަމުންދާ ގޮތް ކުރިއަށް ގެންދާ ކުރާ މަސައްކަތްތަކެވެ.
ކްރޫ ކިޓް	މަސައްކަތެއް ކުރުމަށް ދިމާވާން ޖެހުނުވާ ސަބަބު.
"ފައިނޭންސްގެ ކަލްޗަރ ކުރުން"	އޮޑިޓުން ނުވަތަ އިންސްޕެކްޝަން އިން ފާހަގަކުރެވުނު މައްސަލަތައް، އޮޑިޓަރ ރިޕޯޓު ކޮށް ހުށަހަޅާ ބަލަހައްޓާ އެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދިޔުމަށް އޮތޯރިޓީން ތަފާސްކުރި އެކަން ފިޔަވަޅު އަޅާފައިވާ ކަމަށް ރިޕޯޓު ކުރުން.

އާޗީ ބިލްޑިންގ، އަމީރު އަޙްމަދު މަގު
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯން: 332 3939
އީމެއިލް: info@audit.gov.mv
www.audit.gov.mv